

DARBININKAS

Vol. LXXXII, Nr. 5
Sausis - January 31, 1997

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- Vilniaus meras Alis Vidūnas spaudos konferencijoje apgailestavo, kad iki šiol vis dar nėra Sostinės įstatymo. Jis paragino projekto ruošėjus paskubinti darbą. Sostinės įstatymas, be kita ko, turėtų įteisinti naują sostinės administravimo sistemą. Meras išsitikines, kad savivaldybėje turėtų dirbti ne mažiau kaip 3 vicemerais, perpus būtų sumažintas seniūnijų ir jų įmonių skaičius.

- Valstybės konsultantų skaičius Lietuvoje sumažintas nuo 27 iki 20. Tai nutarta vyriausybės posėdyje. Valstybės konsultantai ruoš konkrečias programas ir teiks siūlymus valstybės saugumo, teisėtarkos, ekonomikos reformos, finansų, pinigų politikos ir bankų, valstybės turto panaudojimo, sveikatos apsaugos, energetikos, socialinės reformos ir kitais klausimais. Valstybės konsultantų skirs ir atleis iš pareigų ministras pirmininkas.

- Valstybinė žemėtvarkos ir geodezijos tarnyba parengė Lietuvos kosminio vaizdo skaitmeninį žemėlapi. Spalvoto žemėlapi 1 cm atitinka 500 metrų. Visai Lietuvos teritorijai pavaizduoti prireikė 137 lapų. Žemėlapis gautas panaudojus Prancūzijos kosminį palydovą "Spot". Žemėlapis taip pat yra kompiuterinėje formoje.

- Lietuvos privatizavimo agentūra pateikė Vyriausybei 1997 metų privatizavimo sąrašą. Siūlomo privatizuoti valstybės turto vertė siekia 370 milijonų litų, iš viso įtraukta 778 objektai. Šiais metais siūloma privatizuoti "Lietuvos avialinijas", "Klaipėdos vakarų laivų remontą", Klaipėdos jūros krovinių kompaniją. Privatizavimo komisijos pirmininkas, akademikas Eduardas Vilkas mano, kad reikia privatizuoti viską, ko nedraudžia šalies konstitucija. Jis sako, kad jo ir premjero G. Vagnoriaus nuomonės sutampa. Vyriausybės programoje numatoma privatizuoti ir "Lietuvos telekomą".

- Antrasis Beatričės Grincevičiūtės kamerinio dainavimo konkursas Vilniuje buvo sėkmingas Lietuvos operos solistų ir Muzikos akademijos profesorių Virgilijaus Noreikos ir Vladimiro Prudnikovo mokiniams. Pirmąją vietą (5,000 litų premija) laimėjo A. Rubežius, trečiąją (2,000 litų) - Mindaugas Žemaitis, o Ignas Misiūnas, nepatekęs į trijų konkurso laimėtojų sąrašą, susilaukė specialaus Lietuvos kompozitorių sąjungos prizų. Jam jis paskirtas už geriausią atlikimą kompoz. Vytauto Barkausko "Varlės ir jaučio" dainos iš ciklo "Trys satyriniai paveikslėliai". Visi šie trys dainavimo studentai - Virgilijaus Noreikos auklėtiniai. Antrąją vietą (3,000 litų premija) išsikovojo Vladimiro Prudnikovo auklėtinis Giedrius Žalys. Geriausia lietuvių liaudies dainų atlikėja šiame B. Grincevičiūtės konkurse buvo pripažinta sol. Giedrė Kaukaitė mokinė Rita Novikaitė. Tradicinis Lietuvos muzikų rėmimo fondo prizas buvo įteiktas talentingiausiam dainavimo pedagogui tapusiam žinomam artistui Virgilijui Noreikai.

STIPRESNI UŽ SOVIETINIUS TANKUS

Dr. Algimantas Kabaila

Neseniai minėjome sausio 13-tos šeštąsias metines. 1991 metų sausio 13 dieną sovietų tankai traukė beginklius žmones, kurie bandė apginti Vilniaus televizijos bokštą. Po to tankai pajudėjo Seimo rūmų link. Seimą supo didžiulė žmonių minia. Tai buvo Lietuvos žmonės, atvykę iš visų Lietuvos kampų ginti savo Nepriklausomybės simbolio, parlamento rūmų; jauni ir seni žmonės.

Prisimenu savo jaunesnį, jau mirusį brolį Vytenį. Dar prieš Lietuvos išsilaisvinimą, jis sakė: "davo, girdi, gal ir mes, seniai, būsim Lietuvai naudingi. Jei tankai eis žmonių traukti, tai geriau tegul mus senius trauks, negu mūsų ateitį, jaunimą. Vytenis irgi budėjo toje minioje, gyvu žiedu supusioje Lietuvos parlamente."

"...Daugybė buvo ne tik neabejingų savo Tėvynės likimui,

bet ir pasiryžusių aukotis. Tie žmonės nesibaidė nei žodžio "politika", nei kokios pašaipos, nei stiklinio žudikų žvilgsnio; Lietuvos gynėjai stovėjo prieš tankus ir nesitraukė. Tie žmonės Sausio 13-tos rytą buvo kaip jūra apsupę Aukščiausiąją Tarybą, kai nuo stogų žvalgai ėmė šaukti: tankai, tankai!", rašo Vytautas Landsbergis, šių metų sausio 15-tos "Lietuvos aido".

Tik pagalvokime, ar ne nuostabu, kad tie žmonės nesimetė į paniką - juk tik vienam reikėjo pradėti bėgti ir visi būtų išsilakstę. Tik didelis užsispyrėlis ar narsuolis atsisako gelbėtis, kai greisia aiškus pavojus gyvybei. Taip, tai buvo tie patys "iš Lietuvos" žmonės, kuriuos mes, užsienio lietuviai, kartais sutinkame su išankstiniu kritišku nusistatymu.

Ir tas nepaprasto stiprumo jų apsisprendimas aukotis buvo stipresnis nei sovietinių tankistų aklas įsakymų vykdymas - parlamento puolimas neįvyko, ir Lie-

tuva toliau žengė į Nepriklausomybę.

Kelias į Nepriklausomybę nebuvo nei lengvas, nei tiesus. Toks jis palieka ir dabar. Štai Rusijos prezidentas Jelcinas neseniai paskelbė, kad jis sieks unijos su Gudija - bendrų pinigų, bendro biudžeto ir bendros kariuomenės. Vienu šuoliu Rusija įterpia Lietuvą tarpe kūjo ir priekalo: "Didžiosios Rusijos" su Gudija ir Karaliaučiaus srities. Vakariečiai, praleidę progą įjungti buvusias Varšuvos pakto nares ir sąjusias struktūras, pataikauja Rusijai. Lietuvos NATO narystė ir toliau palieka mažą mažiausia miglotame fone. Tuo pačiu atrodo, kad signalizuojama Rusijai, jog Baltijos šalys lieka Rusijos interesų zonoje, neginamos jokių tarpusavio gynybos susitarimų.

Tuo tarpu Rusija, prigludusi Vilniaus OMONO galvažudžių vadą, Boleslavą Makutovičių, diskutuoja karines strategijas, (nukelta į 7 psl.)

SUDARYTOS LIETUVOS DELEGACIJOS TARPTAUTINĖSE ORGANIZACIJOSE

Seimas patvirtino delegaciją įvairiose tarptautinėse organizacijose.

Lietuvos delegacijos nariais Šiaurės Atlanto Asamblėjoje patvirtinti Audronis Ažubalis (TS), Vytautas Dudėnas (TS), Vladimiras Jarmolenka (TS), Ignacas Uždavinys (KDP), Gediminas Kirkilas (LDDP) ir Audrius Butkevičius (CS frakcija).

Lietuvos Seimo delegacijos ryšiams su Europos Parlamentu delegacijoje yra dešimt narių. Tai - Vilija Aleknaite-Abramkienė (TS), Darius Bredelis (TS), Juozapas Katkus (TS), Antanas Račas (TS), Birutė Visokavičienė, krikščionis demokratas Kazimieras Kuzminkas (KDP), Arūnas Grumadas (CS frakcija), Roma Dovydienė (SDP), Justinas Karosas (LDDP frakcija) ir Ramūnas Karbauskis (JF, Jungtinė frakcija).

Du Seimo nariai - Bronislovas Kuzmickas (TS) ir Alvydas Medalinskas (Liberalių reformų frakcija) patvirtinti delegacijos

Vakarų Europos Sąjungos Asamblėjoje nariais.

Lietuvos delegacijos ESBO Parlamentinėje Asamblėjoje nariais patvirtinti: Kazys Bobelis (Krikščionių demokratų sąjunga, KDS), Zygmuntas Mackievičius (TS) ir Aloyzas Sakalas (SDP).

Dar vienos organizacijos - Tarparlamentinės sąjungos - nariais yra visi Seimo nariai. Lietuvos delegacijai vadovaus Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. Konkrečias delegacijas į Tarparlamentinės Sąjungos sesijas formuos Seimo valdyba. Parlamento vadovybė taip pat skirs valstybinės grupės sekretorius.

BNS

V. KUDIRKOS PREMIJA - V. MATULEVIČIUI

1996 metų Lietuvos žurnalistų sąjungos Vinco Kudirkos premija paskirta populiarios televizijos laidos "Krantas" autoriui žurnalistui Vytautui Matulevičiui už publicistines laidas, transliuoja-

NEDARBAS LIETUVOJE MAŽĖJA

Paskutinį praėjusių metų mėnesį Lietuvoje 0,2% sumažėjo nedarbo lygis.

Skačiuojant nuo darbo jėgos, jis buvo 6,2%. Tai 0,2% mažiau nei spalio ir lapkričio mėnesiais, kai šis rodiklis stabiliai laikėsi 6,4% ribos.

Per praėjusių metų gruodį i teritorinės darbo biržas kreipėsi 11,263 bedarbiai. Tai 3426 mažiau negu lapkričio mėnesį. Per paskutinį metų mėnesį bedarbių šalyje sumažėjo 2287.

1997 metų sausio 1 dieną Lietuvos darbo biržoje užregistruota 109,385 bedarbiai. ELTA

mas per nacionalinę televiziją. Premija bus įteikta Žurnalistų sąjungoje 1997 metų gegužės 7-ąją. LŽ

Užsakydami
DARBININKĄ
Jūs remiate lietuvių
Amerikoje

MADELEINE ALBRIGHT JAV SENATO PATVIRTINTA UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRE

Madeleine Korbel Albright 1996 m. gruodžio 5 d. prezidento Bill Clinton buvo pakviesta naujojoje vyriausybėje užimti Secretary of State (užsienio reikalų ministrės) vietą. 1997 m. sausio 22 d. JAV Senatas vien-

balsiai šį prezidento pasirinkimą patvirtino. Sausio 23 d. Madeleine Albright naujose pareigose buvo prisakdinta. Taip Madeleine Albright tapo pirmąja moterimi, pasiekusia aukščiausią postą JAV vyriausybėje. Lietu-

viai šį paskyrimą labai įvertina, nes Madeleine Albright ne tik gerai pažįsta Rytų ir Vidurio Europos problemas, bet yra ir viešėjusi lietuvių tarpe.

1994 m. Jungtinės Tautosose vykusiam Vasario 16 d. minėjime Madeleine Albright tarp LB veikėjų, iš k.: Vytautas Maciūnas, Alg. Gečys, tuometinė JAV ambasadorė JT Madeleine Albright, Tėv. Leonardas Andriejus, OFM. S. Narkėliūnaitės nuotr.

Gedimino kalno papėdė žiema.

V. Kapočiaus nuotr.

PRANEŠIMAS SPAUDAI

Sausio 17 d. LR ambasadorius JAV dr. Alfonsas Eidintas dalyvavo priėmimo JAV Valstybės Departamente diplomatų misijų vadovams su žmonėmis. Priėmimą surengė JAV prezidentas Bill Clinton su žmona Hillary.

Pristatytas prezidentui B. Clinton bei viceprezidentui Al Gore, ambasadorius A. Eidintas pasveikino juos dar kartą išrinktus į valstybės vadovų postus, kartu pabrėždamas, kad jie visada yra laukiami svečiai Lietuvoje. Prezidentas už tai padėkojo, o ponios Hillary Clinton paprašė perduoti geriausius sveikinimus visiems

Lietuvos žmonėms.

Ambasadorius A. Eidintas taip pat buvo pristatytas JAV Valstybės sekretoriui Warren Christopher bei būsimajai Valstybės sekretorei Madeleine Albright.

Kadangi pagal susiklosčiusią tradiciją kitų valstybių bei vyriausybės vadovai nėra kviečiami dalyvauti iškilmingoje JAV prezidento inauguracijos ceremonijoje, joje bei kituose šioms iškilmėms skirtuose renginiuose Lietuvos valstybei atstovavo ambasadorius A. Eidintas.

Lietuvos Ambasados
Washingtono spaudos skyrius

V. LANDSBERGIS ESTIJOJE: LIETUVA NEABEJOJA BŪSIMA SAVO NARYSTE ES IR NATO

"Lietuva neabejoja, kad ji realizuos savo teisę jungtis į Europos Sąjungą ir NATO", - Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis sausio 21 d. pabrėžė Estijos parlamente, lankydamasis Estijoje kartu su žmona Gražina š. m. sausio 20-22 dienomis.

V. Landsbergis pažymėjo, kad "vienos iš Baltijos valstybių narystė NATO būtų didelė nauda ir kitoms - būtų pralaužta diplomatinio, politinio spaudimo blokada". Bet vis dar yra, pasak jo, norinčių išmėginti šios blokados galią, "net grūmoti jėga ir apriboti Baltijos valstybių laisvę". Lietuvos Seimo pirmininkas sakė Estijos parlamentarams, jog "nenorime, kad mums primestų alternatyvinį arba prioritetinį požiūrį į abi siekiamas narystes Europos Sąjungoje ir NATO". "Lietuva laikysis nuostatos, jog tai lygiagretūs valstybės politikos tikslai, vienas kitam nekliudantys, vienas kita papildantys", - užtikrino jis.

Spaudoje pasirodžiusios mintys, kad Baltijos valstybės kar-

tu pradėjus derybas dėl narystės Europos Sąjungoje, toliau jų integravimosi tvarkaraščiai gali išsiskirti, pasak Seimo pirmininko, nėra naujos. "Konkurencija yra pažangos variklis, o Baltijos Asamblėjos rezoliucija neveltui skelbia, kad vienos mūsų šalies pasiekimas yra visų trijų pasiekimas", - sakė V. Landsbergis.

Politinė trijų šalių vienybė, jo nuomone, "neturi virsti ribojančiu mažuoju regionalizmu ir visų trijų politiniu izoliavimu". "Turime normalių individualių ypatingumų, turime skirtingų iniciatyvų, ieškome geriausių kelių į mūsų žmonių gerovę, visuomenių stabilumą, valstybių būvio saugumą", teigė V. Landsbergis.

Sausio 21 d. jis taip pat susitiko su Estijos prezidentu Lennart Meri, Baltijos Asamblėjos pirmininku Arnold Ruutel bei Estijos užsienio reikalų ministru Toomas-Hendrik Ilves. Lietuvos ambasadoje V. Landsbergis kalbėjosi su lietuvių bendruomenės Estijoje atstovais.

ELTA

LIETUVOS PREZIDENTAS PASVEIKINO DANIJOS KARALIENĘ

Respublikos Prezidentas Algirdas Brazauskas pasveikino Danijos karalienę Margrethe II, kuri prieš 25-rius metus įžengė į sostą. Telegramoje jis palinkėjo karalienės sėkmės ir padėkojo Danijai už Lietuvos siekių supratimą bei

paramą.

Margrethe II prieš puspenktų metų lankėsi Lietuvoje su oficialiu vizitu. Pernai į Daniją tokio pat vizito buvo išvykęs Algirdas Brazauskas.

ELTA

LIETUVA DRAUGE SU TARPTAUTINIŲ VALIUTOS FONDU IEŠKO KOMPROMISO

Susitarimuose su Tarptautiniu valiutos fondu (TVF) tikimasi įvertinti visas ekonomines sąlygas ir rasti kompromisinį sprendimą, leidžiantį nustatyti realius maito mokesčius į Lietuvą importuojamoms prekėms. Tai konstatavo Ministras Pirminin-

kas Gediminas Vagnorius po įvykusio susitikimo su TVF misijos vadovais.

Apie šį susitikimą informavusi Vyriausybės spaudos tarnyba teigia, kad TVF neturėtų reikalauti daugiau, negu Lietuva įsipareigo-

(nukelta į 7 psl.)

"Į POLITIKĄ NEINU SUVEDINĖTI SĄSKAITŲ"

Žurnaliste **Giedrė Milkevičiūtė** kalbina Katalikų radijo vadovą **Vaidotą Žuką**, ketinantį iškelti savo kandidatūrą ateinančiuose Prezidento rinkimuose.

- Kodėl nusprendėte, kad verta pamėginti iškelti savo kandidatūrą į šalies prezidentus?

- Pamačiau, jog nėra nė vieno kandidato su tvirta krikščioniška pozicija. Taip pat pajutau, kad Lietuvos žmonės - labiausiai paprasti, nepartiniai žmonės - girdi mano balsą, klausosi šito naujo žodžio politiniame mūsų gyvenime. Man neseniai sukako 40 metų, o pagal Konstituciją tai jau tinkamas amžius būti Lietuvos Prezidentu. Beje, spalio 23 d. "Baltic News Service" paleido antį, kad V. Žukas "pats viešai pareiškė, kad yra tinkamiausias" kandidatas ateinančiuose prezidento rinkimuose. Pasiteiravus apie šios formulės šaltinius, agentūros vadovas Edvinas Butkus paaiškino, kad tai pati BNS nuo savęs pridėjo apie mano "išskirtinį tinkamumą". Taigi, ar aš iš tiesų tinku šioms pareigoms, nusprendsiu ne aš ir ne žurnalistai, bet visi Lietuvos žmonės.

- Esate Katalikų radijo vadovas. Kaip, jūsų nuomone, dvasinis žmogaus gyvenimas siejasi su politiniu?

- "Dvasinį gyvenimą" galima komentuoti ir atsieta nuo religijos, t. y. prigimtine prasme. Juk "dvasinis žmogaus gyvenimas" egzistuoja ir be jokių išorinių ritualų, netgi be jokių įtakų, sugėbančių žmogui papasakoti ir net įteigti tam tikrus mokymus, dogmas ir pan. Bet šiais laikais jokio "laukinio" dvasingumo jau beveik nebūna. Todėl prasmingiau kalbėti apie pasaulėžiūrą, t. y. orientuotą dvasingumą.

Esu krikščionis, tokiais, bent pagal apklausas, laiko save ir dauguma Lietuvos žmonių. Juk net ir praėjusio Seimo dauguma kairiųjų prisiekė tautai tarnauti prašydami pagalbos ne ką kita, bet patį Dievą. Todėl ir politika, kaip kiekviena žmogiškosios veiklos sritis patenka į šį dieviškojo žvilgsnio plotą. Bet kas neįjunta šių sakraliųjų pradmenų nei savyje, nei kitame žmoguje, nei gamtos kūrinijoje, tam sunku ką nors įrodyti.

Kita vertus, net pačiomis tvir-

Kandidatas į Lietuvos Respublikos Prezidentus, tapytojas Vaidotas Žukas.

čiausiomis religinėmis kategorijomis negalima grįsti valstybės valdymo - tai tiesiog skirtingi lygmenys. Iš istorijos žinome, kad ir Katalikų bažnyčioje teokratinės tendencijos, pasaulio valdymo ambicijos liko pažymėtos nesėkmės ženklų, netgi tamsiomis dėmėmis. Kaip jau ne kartą esu sakęs, man artima vien tik nepasaulėžiūrinė, pilnutinė demokratijos ideologija. Jei Lietuvos žmonės pasitiktų manimi ir mano pakviestais naujais žmonėmis, kviesčiau šitokią demokratiją kurti visiems kartu.

- Kokie pasaulio ir Lietuvos politikai jums patinka?

- Iš pasaulio paminečiau porą. Tai ilgametis prieškaris Čekoslovakijos prezidentas, taikdarys, religiškas angažuotas žurnalistas Tomasas Masarykas, o kitas - 1949 m. pirmuoju Vakarų Vokietijos kancleriu tapęs Konradas Adenaueris - šviesuolis, anticistas, veiklus katalikas.

Iš Lietuvos - prof. V. Landsbergis, ypač kai veikė anais karštaisiais 1990-91 m. mėnesiais. Gaila, kad politinėje kasdienybėje profesorius iki šiol mėgo ne stiprių nuomonių įvairovę, bet savo gerbėjus, kurie, aišku, negalėjo išlikti nešališki ir pasiūlyti sprendimų artėjančiai krizei įveikti.

Būtų gaila, jeigu ir šįkart rinkėjų pasitikėjimą ištiktų 1992 m. krachas. Gal dabar bus kitaip? Pažiūrėsime.

- Kaip vertinate tik ką pasibaigusius rinkimus į Seimą rezultatus?

- Vertinu gerai, nors šis optimizmas yra santūrus. Gerasias viltis gesina tie patys, pažįstami ir kiek pabodę veidai, ausyse skamba jų girdėti, nebeuždegantys žodžiai. Gaila, kad nei konservatoriai, nei krikdėmai nepajėgė pritraukti naujų, šviežių jėgų, kad vėl nesugebėta rasti gero kontakto su išeivijos stipriu potencialu. Bet, nepaisant nieko, su naujuoju Seimu būtų lengviau ir įdomiau diskutuoti ir dirbti nei su seno rauto "darbietiškuoju". Aišku, ryškesnių spalvų šiam Seimui suteiks ir snauti neleis tokie deputatai, kaip S. Buškevičius, K. Prunskienė ir "apaštalas" Č. Juršėnas.

- Kokias dabartinio šalies Prezidento klaidas taisytumėte, jeigu Jūs Lietuvos žmonės išrinktų į šį postą?

- Prezidentas A. Brazauskas sudaro geraširdžio, bet baugšto ko valdininko, ne vadovo išpūdį. Dar profesorius J. Keluotis prieš 25 metus man yra kalbėjęs, kad tarybiniai lietuviai išmoko kažkokį naują kalbėjimo būdą - kalba, kalba, o kai pagalvoji, apie

ką kalba, suprantai, kad apie nieką. Prieš pat šiuos Seimo rinkimus klausiausi Prezidento A. Brazauskos kalbos per Lietuvos radiją - dar sykį buvau priblokštas bendrų, išmokyti, nieko nesakančių frazių. O didelės klaidos? Na, užtenka ir premjero A. Šleževičiaus paskyrimo ir tylaus, perdėm tylaus jo neteisėbių dengimo. Visos reformos valdžioje vyksta pavėluotai, todėl ir kyla įtarimas, ar tai nėra daroma sąmoningai. Čia peršasi ir Vidaus reikalų ministro R. Vaitekūno pavyzdys ir apskritai visos teisėsaugos sąlygotumas. Nori to p. A. Brazauskas ar nenori, bet blogos praeities valdžiosioji partija juo naudojosi kaip uždanga savanaudiškai veiklai paslėpti. Ne kartą A. Brazauskas kvietė kurti gerą Lietuvos įvaizdį pasaulyje - ne gerą, tikrai demokratišką Lietuvą, bet jos įvaizdį! Senasis imitacinės politikos šleifas tįso ir užsienio politikoje. O gal mes girdime autoritetingus Prezidento patarėjų balsus? Ne. Mano galva, tai - ne autonomiško valstybės vadovo tipas, tai labiau statybinio tipas.

Trumpai kalbant, aš turiu visai kitokio Lietuvos Prezidento ir jo institucijos veiklos planą - atvirą, partiškai nepriklausomą ir maksimaliai sąžiningą. Neseniai vienoje televizijos laidoje besišypsanti žurnalistė klausia apie pirmąjį savo prezidentinį įsakymą, atsakiau: nuimčiau anuos ambicinguosius, brangiuosius numerius nuo Prezidento automobilio. Reikia pagaliau baigti su visu šiuo ekslenciškuoju feodalizmu.

- Koks jūsų gyvenimo kredo?

- Ryžtingai ir ištvermingai siek aukščiausių vertybių, nebijok nuolat atsinaujinti, nebūk nuobodus!

- Papasakokite trumpai apie save ir savo šeimą.

- 1974-1979 m. mokiausi Vilniaus dailės institute. Su šeima ir vienas pėsčiomis esu išvaikščiojęs visą Lietuvą. Po atgimimo važinėju po Italiją, Vokietiją, Belgiją, Prancūziją ir kitur. Esu surengęs keliolika asmeninių parodų Lietuvoje ir užsienyje. Dabar jau 7 metus vadovauju Lietuvos katalikų radijo

(nukelta į 3 psl.)

Vilniaus Martyno Mažvydo bibliotekoje atidengtas skulptoriaus Gedimino Jokūbonio (kairėje) paminklas Martynui Mažvydui. V. Kapočiaus nuotr.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose ir imigraciniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. (860) 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidoutes. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvų direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje - **OHLERT-RUGGIERE, Inc.**, 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigų kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 321-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.
-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAM I NEMOKAMAI
PRISTATOMI I VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.
Fasolino
MEMORIALS
66-86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150
- TAI MŪSU VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALE -

†
KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

Washington koncertavo "Kanklių" ansamblis

Praėjusių metų gruodžio 14 d. Lietuvos Respublikos Ambasadoje Washington koncertavo Lietuvos dailės muziejaus ansamblis "Kanklės". Tai buvo ansamblio gastrolių Šiaurės Amerikoje kulminacija (ansamblis pasirodė ir Toronte bei Philadelphijoje).

Koncertas, apie kurį buvo skelbiama laikraščiuose "The Washington Post", "The Washington Times" ir "The Washington City Paper", patraukė nemažą amerikiečių muzikos žinovų, vietos lietuvių visuomenės dėmesį. Ansamblis "Kanklės" įvertintas kaip geriausias tokio pobūdžio kolektyvas Lietuvoje. Ansamblio ištakos - nuo 1971 m. gyvuojantis kanklių trio, surengęs daugiau kaip 600 koncertų Lietuvoje ir užsienio šalyse. 1992 m. prie kanklių trio prisijungus dvieji birbynininkams ir dainininkei, gimė naujas ansamblis - "Kanklės", kuris per trumpą laiką tapo profesionaliu kolektyvu.

Ansamblio vadovė - žymi Lietuvos kanklininkė, Lietuvos muzikos akademijos docentė Lina Naikelienė. Kartu kankliuoja V. Alenskienė ir A. Juškevičienė, birbynes ir lumzdelius pučia K. Mikiška ir E. Čiplys.

Koncertuose skamba ir ožragis, skudučiai, sekminių ragelis, senovinės žemaičių ir suvalkiečių kanklės, kiti lietuvių liaudies instrumentai, kuriais groja visi ansamblio nariai.

Kun. Petras Burkauskas, Šv. Andriejaus ir Šv. Kazimiero parapijų, Philadelphijoje, administratorius, sveikina atvykusį iš Lietuvos ansamblį "Kanklės."

Ansamblis "Kanklės" solistė - dainininkė Regina Šilinskaitė. Visi šeši kolektyvo nariai yra Lietuvos muzikos akademijos auklėtiniai. "Kanklės" atlieka ir lietuvišką folklorą, ir šiuolaikinių kompozitorių kūrybą. Ansamblis garsina Lietuvos vardą užsienyje: koncertavo Šveicarijoje (1992 m.), Prancūzijoje (1993 m.), Suomijoje (1994 m.), Vokietijoje (1993, 1994, 1995 m.), JAV (1994, 1996 m.) ir Kanadoje (1996 m.).

Po koncerto JAV lietuvių bendruomenė surengė priėmimą, suteikusi progą publikai pabendrauti su ansamblio nariais.

Šiuo koncertu ir užsibaigė Lietuvos Ambasados 1996 kultūrinio renginių kalendorius.

**Lietuvos Respublikos
Ambasados JAV
Spaudos skyrius**

Religinis konkursas

Prelatas Juozas Prunskis 1997 metais skiria premiją(s) Krikščionybės Idealo Ugdymui, iš viso \$5,600.00.

I projektas - **Krikščionybės idealo ugdymas kasdienybėje**. Seminaras ar Paskaitų ciklas, skirtas: Katekistams, Religijos dėstytojams, Jaunimo vadovams, Jaunoms šeimoms ar profesinėms grupėms.

Konkurso komisijai atsiųsti:

1. Programos metmenis; 2. Pravedėjų sąrašą (nurodytos kvalifikacijos bei pasiruošimas vykdomai programai); 3. Numatytą programos vietovę ir dalyvių grupės sudėtį (profesinė, jaunimo...) bei skaičių; 4. Finansinę samatą; 5. Dalyvių apklausos anketos pavyzdį; 6. Programą įvykdžius - dalyvių apklausos davinį.

II veikalas - **Šv. Rašto trumpi mąstymai kiekvienai dienai, pagal liturginius laikotarpius**. Mašinėle atspausdinti, dar neišleisti.

Projektas ar veikalas pasirašomas slaptyvardžiu. Atskirame užklijuotame voke pridėdama tikroji autoriaus pavardė, adresas ir telefonas.

Konkurso medžiaga reikia atsiųsti iki 1997 m. rugėjo 14 d. šiuo adresu: Sisters of the Immaculate Conception, Religinis konkursas, 600 Liberty Highway, Putnam, CT 06260.

Sesuo M. Bernadeta

**VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA**
✂ LĖKTUVAI
✂ LAIVAI (CRUISES)
✂ TRAUKINIAI (AMTRAK)
✂ AUTOBUSAI
✂ NUOMOJAMOS MAŠINOS
✂ VIEŠBUČIAI
✂ IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Periodicals postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —**Atsisakymas nuo atsakomybės
bei laisvės**

Amerikos ganytojai, vadinamoji Amerikos Vyskupų Konferencija, laikas nuo laiko išleidžia atsišaukimus - laiškų aktualiaisiais gyvenimo klausimais. Stalčius betvarkant, užtiktas Amerikos ganytojų laiškas, paskelbtas 1960 m. lapkričio 20 d. 227 kardinolų, arkivyskupų, vyskupų vardu po jų metinės konferencijos Washington. Laiško mintys tebėra aktualios ir mūsų dienomis.

Pasiremiant Popiežiaus paskatinimais, laiškė rašoma apie gresiantį asmens pavergimą kolektyvo naudai; laiškas skatina sąjūdį už asmens laisvės ir asmeninės atsakomybės atgaivinimą. Tai įspėjimas apie išgalinčią gyvenime srovę, kuri siekia asmens laisvę pavergti kolektyvui. Tai pasipriešinimas tiems, kurie siekia vairuoti gyvenimą pagal šią srovę, pasroviui.

Pasroviui vairuojantieji apsimina: kam piliečio ramybę ir laimę sunkinti viešaisiais rūpesčiais; tegul jie pasilieka kolektyvinės vadovybės galvą ir pečius. Prieš srovę eidamas, ganytojų laiškas tam pasipriešina: nuo asmens ir pirmiausia nuo asmens, priklausio gerovė šeimoje, valstybėje, tarptautiniuose santykiuose; jie turi rūpintis net ir Jungtinių Tautų sprendimais.

Pasroviui vairuojantieji: piliečio ramybę ir laimę reikalauja nesivaržyti jokiais principais, derintis prie aplinkybių, nes aplinkybės, principai, moralės normos keičiasi. Prieš srovę eidamas laiškas rašo: o vis dėlto pilietis turi kritiškai vertinti savo darbus ir įvykius pagal moralinius principus, kurie niekada nekinta.

Pasroviui vairuojantieji apsimina piliečio sąžinę: gyvenimo blogybės tai juk socialinių ir kitokių įvykių padaras, ir žmogus jose yra bejėgis. Prieš srovę eidamas laiškas neatleidžia. Už blogybes, lygiai kaip ir už gėrybes, pirmiausia yra atsakingas asmuo; jam priklauso kaltė ir nuopelnai.

Taip dabartinė gyvenimo srovė asmenį palieka tik mechanizmo mažo rateliu, o ganytojų laiške asmuo iškeltas kaip to mechanizmo vairininkas, mechanikas.

Laiškas palietė dalį konflikto, kurį Dostojevskis legendoje rodo tarp Kristaus ir Antikristo karalystės. Tą legendą aiškindamas prof. A. Maceina pažymėjo, kad Antikristas galėjo užurpuoti žmonių laisvę dėl to, kad žmonės laisvę jaučia kaip sunkią naštą. Laisvę pasirinkti tarp gera ir bloga uždeda atsakomybės pajautimą. Pasirinkti gera skatina žmogaus dvasinę prigimtį. Bet tam reikia pastangų, pasiaukojimo, revoliucijos prieš save. Pasirinkti bloga skatina žmogaus gyvulinę gamtinę prigimtį. Bet tam reikalinga pakelti sąžinės priekaištus. Kad tų vidaus priekaištų išvengtų, žmonės atiduoda savo laisvę kitiems už juos spręsti. Anot Dostojevskio, "juos ap-sprendė kiti ir kiti rūpinosi šį apsprendimą įvykdyti. Kiti jiems nurodė, kas yra gera ir bloga... kiti juos maitino, linksmo ir leido net nusidėti". Nes kiti išaiškino, kad ir nuodėmė nustojo būti nuodėme, aplinkybės pasikeitė. Taip tie Antikristo vairuotojai nuėmė nuo žmogaus atsakomybės pajautimą drauge su laisve, kad duotų "žmogui kuo daugiausia pasitenkinimo, ramybės ir malonumo".

Vyskupų laiškas tai pasipriešinimas tokiai Antikristo karalystės dvasiai.

Žmoguje sykiu persveria kilimas į idealą, sykiu nukrypimas į žemę. Kas dedasi atskiro asmens istorijoje, tas pats dedasi ir žmonijos istorijoje - bangavimas, svyravimas. Vyskupų laiškas kreipia į gera, kol dar nevēlu.

"Į POLITIKĄ NEINU SUVEDINĖTI SĄSKAITŲ"

Vaidotas Žukas su žmona Aukse ir šešiais savo vaikais.

(atkelta iš 2 psl.)
redakcijai.

Vilniaus Dailės institutą yra baigusi ir mano žmona Aukse Žukienė. Turime 6 vaikus: Milda, Vilniaus pedagoginio universiteto Tikybos katedros studentė, tris moksleivius - Pranciškų, Veroniką, Mariją, ir du mažiuskus - Benediktą bei Teodorą. Mano tėvas profesorius Vladas Žukas yra išpausdines apie 10 knygų ir kelis šimtus mokslinių straipsnių knygųtyros, bibliografijos ir literatūrologijos klausimais. Mama Eleonora Žukienė jau 45 metus dirba lituaniste vidurinėje mokykloje. Brolis Saulius - "Baltų lankų" leidyklos vadovas, brolis Edvidas baigęs teisės mokslus, šiuo metu verčiasi sporto įrangos verslu.

Moralinio, pasaulėžiūrinio ir politinio mano bendrimo metu, aišku, būta krizių, bet, žvelgiant atgalios, dėl to džiaugiuosi - tai suteikė labai reikalingos ir kitaip neįgyjamos gyvenimo patirties. Nors okupacijos metais neturėjome nei žodžio, nei nepriklausomos kūrybos laisvės, vis dėlto mano aplinkoje - dailės, literatūros, teatro sambūriuose - vyko labai intensyvi, neprisitaikėliška kūryba. Bet ir to nepakako. Staiga atėjo laikas - maždaug prieš 15 metų - kai ir mano ir mano žmonos gyvenimą atėjo gilus tikėjimas. Nuo tada visas tolesnis gyvenimas jau pažymėtas šiuo naujuoju ženklu.

- Ar Jūsų dabartinė politinė veikla ir pasiryžimas kandidatuoti į Lietuvos prezidentus yra darbo ir vadovavimo Katalikų radijui tąsa?

- Taip, tai yra tąsa. Per 7 intensyvaus darbo metus Katalikų radijui aš pamačiau, kad Lietuvos žmonės mūsų klausosi, laukia kasdienių mūsų pokalbių,

klausimų ir atsakymų, anot Mačernio, "kodėl pasaulis, aš ir visa tai". Nuolatos tenka daryti ryžtingus sprendimus - ir parenkant žmones, ir ruošiant medžiagas, ir reaguojant į įvairias visuomeninio, kultūrinio ir religinio gyvenimo aktualijas. Prieš radijo įsteigimą, kaip sakiau, buvo ilga ir kantri pilietinio sąmonėjimo ruošė, o kultūros ir teologijos studijos, rezistencinės minties brendimas vyko visą praėjusį dešimtmetį. Vis dėlto būtent šis pastarasis septynmetis kasdien ruošiantis kalbėti su visos Lietuvos žmonėmis - mūsų taip pat klausosi lietuviai Lenkijoje, Latvijoje, Karaliaučiaus srityje, visur, kur pasiekia radijo eterio bangos - ir nulėmė šį paskutinį mano pasiryžimą.

- Ar Jūs užnugaris - krikščionių demokratų partija?

- Kol kas esu remiamas labiau nepartinių katalikų šviesuomenės, o labiausiai - paprastų Lietuvos žmonių. Bet ateityje, jei krikdėmai nebijos atjaunėti, intelektualėti, taigi, jei sustiprės, ši partija man, aišku, būtų artimiausia. Tik pradžioje bent jau emblema jiems reikėtų pasikeisti į paprastesnę ir modernesnę.

- Kaip vertinate buvusios LDDP veiklą?

- Apskritai vertinu labai blogai. Tai partija, kuri vadovaujasi "varnas varnui akies nekarta" ir "ranka ranka plauna" priežodžių principu. Bet su šypsena galiu pridėti, kad naujajai valdžiai reikėtų iš darbių pasimokyti tam tikro politinio profesionalumo, veikimo drąsos, net jeigu ekskomunistų atveju tai yra labiau "vargies" profesionalumas ir drąsa.

- Kokios savybės Jums imponuoja žvelgiant į buvusių Lietuvos pre-

zidentų gyvenimus?

- Pirmiausia jaunatviškumas. Juk pirmasis Prezidentas A. Smetona buvo išrinktas 45 metų, o netrukus šias atsakingas pareigas perėmęs antrasis Lietuvos Prezidentas A. Stulginskis turėjo 35 metus. Be to, ir pirmasis, ir antrasis pradžioje buvo įstoję į kunigų seminarijas - Stulginskis netgi baigęs. Išskyrus paskutinįjį, A. Brazauską, visi mūsų prezidentai buvo labai aktyvūs žurnalistai, redakcijų vadovai. Žavėjais tiesiog genialiu V. Landsbergio veikimu ribiniais, nepriklausomybės atkovojo mėnesiais.

- Kokį politinį klimatą stengtumėtės sukurti - Jus Lietuvoje vadina "kietos demokratijos šaukliu"?

- Nors esu katalikas, bet, siekdamas pilnutinės demokratijos, kurčia nepasaulėžiūrinę politiką - aš nenoriu, kad diskusijos ir net ginčai dėl ūkio ar partijų politikos virstų sankirčiais tarp pasaulėžiūrų. Kieta demokratija leistų kiekvienam būti pačiu savi, demokratijos kietumas apsaugotų ir nuo valdininkų piktnaudžiavimo, apskritai tikra, pilnutinė demokratija yra didžiausia chaoso priežys. Nors esu antikomunistas, į politiką neinu suvedinėti sąskaitų.

- Ar tai, kad esate, kaip pats sakote, "kietas katalikas ir antikomunistas", nekludys bendrauti su kitų tikybų, netikinčiais, kitų politinių pažiūrų žmonėmis?

- Per septynetą darbo Katalikų radijuje metų niekad nesame kaltinti nei klerikalizmu, nei tolerancijos stoka - greičiau būna atvirkščiai, konservatyviųjų sluoksnių būname užkabinami ne bent dėl per didelio ekumenizmo. O kas dėl "buvusiųjų", tai juk ir Kristui buvo mieli "mūi-

tininkai ir paleistuvės". Prezidentas ir pagal Konstituciją turi būti vienodai teisingas visiems. "Netikėliai" man brangūs ir pažįstami ne vien dėl to, kad krikščioniui jie tokie turi būti. Turiu teisę apie tai kalbėti, nes aš pats per paskutinius 25 metus išgyvenau šią pasaulėžiūrinę evoliuciją. Kita vertus, mano ryžtinga asmeninė kataliko pozicija, manau, būtų atidžiu sargu nuo visokių valdžios pagundų - nors ir šiaip nepakenčių pataliku, veidmainių ir prisitaikėlių.

- Kokie Jūsų santykiai su išeivija?

- Man visada išeivijos lietuviai buvo kažkas labai brangaus - gal dėl to, kad jie atstovavo tikrai laisvą Lietuvą, plūšėjo jos naudai, aukojosi. Išeivija turėjo galimybes profesškai subręsti ir pasirošti stipriai visuomeninei, kultūrinei ir politinei veiklai. Nuolat skaičiau vis praspūstancijas sovietinėm Lietuvon išeivių knygas, žurnalus ir pan. Naudinga pažintis su išeivijos šviesuomene įvyko ir 1995 m. rudensį Lietuviškųjų studijų savaitėje Vasaro 16 gimnazijoje Hüttenfelde, kuomet skaičiau pranešimą "Kodėl Lietuvos kultūrininkai bijo Bažnyčios?"

- Jeigu iš Lietuvos žmonių sulaukčiau palankumo artėjančiuose prezidento rinkimuose, kviesčiau bendram darbiui tikrai didesnę išeivijos lietuvių pajėgą - dėl to jau tariuosi su Linu Kojeliu, Ginte Damušyte, Viktoru Naku ir kitais. 1997 m. vasarį Amerikos pranciškonų kvietimu kartu su keliais savo komandos nariais žadu lankytis Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje. Norėčiau susitikti su išeivijos bendruomenėmis, parapijomis, Lietuvių fronto bičiuliais.

- Dėkoju už pokalbį.

**Kuriamas vyskupo
Motiejaus Valančiaus
kultūros centras**

Žemaičių vyskupo, švietėjo, aktyvaus lietuvių puoselėtojo Motiejaus Valančiaus atminimą sieks įamžinti Klaipėdos labdaros ir paramos fondas "Motiejaus Valančiaus kultūros centras". Fondo steigėjai yra šio Lietuvos šviesuolio giminaičiai - Tarpautinės jūrų perkėlos direktorius Vytautas Vaičekas ir jo sūnus - bendros Lietuvos ir Vokietijos įmonės - keltų agentūros "Krantas Shipping" generalinis direktorius Valdemaras Vaičekas.

Svarbiausias šio privataus fondo (nukelta į 4 psl.)

MEDEKŠA

Eugenijus Urbonas

1

Pababnoti žirgai Dubysos lankoje rūpnojo rasotą žolę. Gal trisdešimties vyrų būrys pusryčiavo, susėdė ratu aplink patiestą storą drobinį apsiausta, šalia savęs pasidėję kalavijus. Tik bajoras Rumbaudas, Žemaičių seniūnas, sėdėjo atokiau ant nukirsto gluosnio kamieno ir susimastęs žiūrėjo į skaidrų Dubysos vandenį. Ką sugalvojo didysis kunigaikštis Vytautas? Ilgai tarėsi su Kauno pilies valdovu Sungaila, didžiojo magistro komitūru Zigfridu. Gal ruošiasi karui su kryžiuočiais? Bet nebūtų komitūro. O gal žygis prieš totorius, į didžiąsias steptes? Bet būtų paskelbęs visiems ir pranešęs rinktis su kovine apranga ir žirgais. O dabar tepasakė trumpai - surink, Rumbaudai, Žemaičių bajorus ankštų rytą prie Nemuno, kur įteka Nevėžis. Nereikia visų - pilių valdovus, svarbiausius žmones. Ir palydos didelės nereikia - po vieną du vyrus.

Kalba buvo trumpa. O paskui ištisė lenktą, margintą rankena totorių kardą. Pasiimk, girdi, kaip mūsų bendrybės ir ištikimybės ženklą kovai prieš mūsų tėvynės priešus. Paliepe kartu su kunigaikščiu iš Vilniaus atvažiuosiam savo reikalų tvarkytojui Čepurnai apdovanoti panašiais kardais visus ten buvusius Žemaičių bajorus. Ir išvyko atgal į Vilnių...

- Atleisk baltos pasparnes, nepailsės tavo bėris, - pašaukė Rumbaudas Kaltinėnų bajoro sūnų Rusteikį. Jaunuolis nukaitęs pakilo prie artyn priėjusio gražaus žemaičių veislės juodberio, o Rumbaudas atsisėdo tarp vyrų.

Iš Žemaičių vieškelio, kuris ties Ariogala perkirtęs Dubysą, vingiuoja per Raseinius ir Viduklę į Medininkus, keliuku į Plaušinius, pasuko trys raiteliai. Iš tolo matėsi, kaip dulkės kilo iš po žirgų kanopų ir pamažu driekėsi į vieškelio pusę. O raitelių būrys tolo

žingine į Raseinius.

Nuo būrio atsiskyrė trys vyrai sparčiai artėjo prie Plaušinių pilaits.

Į laukinę kriausę įsilipęs Plaušinių kaimo seniūno Kengio sūnus Alsys pirmasis pastebėjo rishia jojančius raitelius ir šūktelėjo apačioje nupurtytas kriauses renkančiam Gaudručiui:

- Atjoja trys vyrai. Bėk, pasakyk tėvui.

- Kokie vyrai?

- Ką aš žinau. Iš vieškelio pasuko mūsų keliuku ir lekia šūksniais. Gaudrutis, Plaušinių pilies bajoro Šaltragio jauniausias sūnus, peršoko griovį ir pasileido tiesiai per ažuolyną į pili.

Plaušinių bajoro pili stovėjo ant aukšto skardžio, vadinamo Voverinkalniu. Čia prasideda Žemaičių aukštumos. Nuo kalno į pietus plytėjo miškinga lyguma. Pakalnėje, palei Plaušinių kaimą, vinguriavo Bebirva, toliau miškai ir miškai. Arčiausiai Skardinės giria. Tik gerai žinantis vietas galėjo dar atskirti laukyme prie Alsos upelio, o už jos vėl dideli miškai. Karalgiure, toliau teka Mituva, ir vėl miškai, beveik iki pat Veluonos, iki pat Nemuno. O kai prieš kelerius metus kunigaikštis Vytautas atsietė nuo kryžiuočių ir sudegino prie Nemuno, žemiau Dubysos, jų pastatytą Rittersverderio pili, nuo Plaušinių kalno aiškiai buvo matyti didelis gaisras. Arba kai kryžiuočiai žygiuodavo į Lietuvą ir Panemunės kalvose užsidedavo laužai, jie buvo gerai matomi Plaušiniuose. Tada ir čia, piliakalnio viršuje, ant akmenimis apdėtos, plūktos aslos suliepsnodavo laužas, ir ji matydavo Girkalni, Verėduvos, Bebirvaitės, o kartais Ariogalos, Betygalos ir Raseinių pilių gynėjai. Plaušinių pili buvo medinė, tik apačia per žmogaus ūgi buvo sumūryta iš didelių akmenų.

Gaudrutis uždusęs įbėgo į pilies kiemą, bet čia - tik senis Daugėla. Liepė uždaryti vartus. Užsoko ažuoliniais laiptais į didįjį kambarį, rado motiną.

- Kur tėvas? Žygiškai atjoja.

- Bėk žemyn, į priešpili. Jis ten.

Nusileidęs kalnu žemyn, rado tėvą prie vyrų, kraunančių avizus.

- Alsys matė - žygiškai atjoja.

- Sakyk aiškiai - iš kur, kas?

- Sako, vieškelio atjoja didelis būrys, o pas mus trys. Ginkiuoti.

- Vyrų, pasirošk. Nežinia kas. Uždaryk vartus.

Senasis Šaltragis, atlapotais drobiniais marškiniais, pro kuriuos matėsi žilais plaukais apžėlusį krūtinę ir didelis randas dešinėje pusėje, greitai pakilo į kalną pro siaurus tvoros vartus. Aukšta tvora apačioje juosė priešpili, kur buvo laikomi javai, gyvuliai. Čia subėgdavo su savo manta apylinkės žmonės, per kryžiuočių puolimus. Iš priešpilio į pilies kiemą vedė takas ir dar vieneri vartai aukštesnėje sienoje, kuri juosė visą ant kalno pastatytą pilaitę. Pilies kieme Šaltragio laukė Daugėla, senas ištikimas bajoro tarnas, jaunystėje lydėjęs jį į daugelį žygių ir kelionių, kaitynėse prie Maskvos netekęs keturių dešinės rankos pirštų, todėl jau keleri metai einas tvarkos palaikytojo pareigas. Su vienu likusiu nykščiu sunku buvo dirbti žemės darbus.

- Bajore, tikrai matau tris raitus. Gerai neižiūriu, bet panašu - savi. Šaltragis priešę pakilo į prie vartų esantį bokštelį ir pamatė visai netoli atjojančius vyrus.

- Daugėla, įvesk žirgus į kiemą, juk čia pats Žemaičių seniūnas. Vos Šaltragis spėjo išeiti pro vartus, jau raiteliai sustabdė įkaitusius žirgus.

- Garbė dievams! Ką aš matau! Pats mūsų karavadas atvyko.

Rumbaudas, nušokęs nuo žirgo, padavė Daugėlai pavadžius ir plačią glebį apkabino Šaltragį.

- Sveikas, Šaltragi. Gal metai tavęs nemačiau. Sakau, užsuksiu aplankyti seną žygių draugą.

- Dėkoju, seniūne. Platus Žemaičių kraštas, ir man garbė matyti savo sodyboje patį Rumbaudą. Kviesk vyrus vidun - midaus Šaltragio rūsyje visada atsisar.

- Skubam, bajore. Reikalų daug.

- Viduj pakalbesim. Daugėla, pasirūpink žirgais!

- Mes ką tik pasiganėm prie Dubysos. Jojam į Raseinius.

- Įžeisi mane, seniūne Rumbaudai, vidun neužėjęs, midaus nepargavęs. Kviesčiu.

- Užsukim, vyrai, į bajoro pili. Ilgai neužtruksim. Čia tavo kaimyno, Kalnų bajoro Sudeikio sūnus Girnys, o šit ir mano, Medininkų žemės, Žvingailos sūnus Žadvadas. (nukelta į 4 psl.)

■ Baltarusijos užsienio reikalų ministerija (URM) paskelbė oficialų pareiškimą, kuriame išsėjama, kad bus imamasi priemonių prieš užsienio žurnalistus, "neobjektyviai vaizduojančius padėtį šalyje". URM pareiškime priekaištaujama "kai kurioms užsienio visuomenės informavimo priemonėms, platinančioms melagingą informaciją apie visuomeninę ir politinę situaciją Baltarusijoje". Pareiškimas baigiasi grasinimais, adresuotais Baltarusijoje akredituotiems užsienio visuomenės informavimo priemonių atstovams: jeigu jie "sąmoningai platins neobjektyvią informaciją apie politinę padėtį Baltarusijos Respublikoje", tai bus "imamasi įstatymo numatytų priemonių".

■ Buvusiam Gudijos parlamento pirmininkui Semionui Šareckui neileista išvykti į Lenkiją. Pasienio kontrolės Gardino punkto vadovas Vladimiras Akimovas pasakė, jog S. Šareckio dokumentai buvo netvarkingi, ir paneigė, jog tai buvusio politiško pagrista akcija. S. Šareckis savo automobiliu bandė kirsti Baltarusijos ir Lenkijos sieną. Tikrinant jo tarnybinių pasą, buvo nustatyta, kad ant savininko nuotraukos trūksta specialaus antspaudų, aiškino V. Akimovas. Buvęs parlamento pirmininkas, be to, jokiais dokumentais negalėjo įrodyti savo komandinutės tikslų. "Tuo remdamasis aš nurodžiau nepraleisti jo", - sakė Gardino pasienio kontrolės punkto vadovas. Š. Šareckis yra vienas iš 89 Gudijos parlamento deputatų, kurie neteko savo mandato po lapkričio 24-osios referendumo. Jis mėgino telkti opozicijos jėgas prieš autoritarinių polinkių turinčio prezidento Aleksandro Lukašenkos režimą.

■ Gudijoje sukaupia pakankamai pagrindinių maisto produktų, maisto kortelių įvedimo klausimas nesvarstomas ir apie jokią apsirūpinimo maisto produktais krizę negali būti net kalbos. Tai sakoma prezidento Aleksandro Lukašenkos spaudos tarnybos paskelbtame pareiškime. Šis pareiškimas - oficialiojo Minsko reakcija į Rusijos laikraščio "Izvestija" publikaciją, kurioje šio dienraščio korespondentai teigia, kad netrukus šalyje bus įvestos maisto kortelės ir įvyks socialinis sprogdymas.

PAVASARIS KAUNE, O RUDENĮ Į MÜNCHENĄ IR VENECIJĄ

Kęstutis Čerkeliūnas

Jau keleri metai, kai gegužės mėnesio antroje pusėje svarbu pasiekti Kauną, kol ten neužsiraus teatro sezonas. Ne kitaip nutiko ir 1996 pavasarį, nors Nemuno ir Neris santakoj praplūpo ir kiti dėmesio verti įvykiai, grįžo nostalgija. Betgi didžioji atida buvo skirta dramai.

Čia likimas numetė gerų kortų - po savaitę Kaune viešėjo Šiaulių ir Juozo Miltinio (Panevėžio) dramos teatrai, tad pasirinkti buvo iš ko - per mėnesį spėjau pamatyti penkioliką spektaklių, be to, įsiterpė viena opera (Rigoletto) ir trys operetės.

Patraukli ir kitų renginių vaivorykštė: Paryžiuje gyvenančio grafiko Žibunto Mikšio darbų paroda, poeto Vytauto Mačernio minėjimas, Poezijos pavasario svečių sutikimas prie Kauno menininkų namų, 19-mečio pianisto Andriaus Žlabio koncertas, spaudos konferencija su krepšininku Arvydu Saboniu, Tibetų vienuolių spalvoto smėlio paveikslai, Konrado kavinės balius "Pavasariniai ritmai ir rimai" Rotušės aikštėje, abiturientų egzaminai Jėzuitų gimnazijoje, du koncertai, kuriuose girdėjau pažįstamą aklaį solistę Onutę Matusevičiūtę, Europos karate pirmenybės 1996, sekmadienio popiečio užbėga į Paberžę - pas Tėvą Stanislovą pasiūlyti žodžių ir arbata, pora išvykų į Labanoro girią ir ežerų pyne prie Kaltanėnų, keli trumpi vizitai Vilniuje, kur išsyrūpinau Lietuvos pasą.

Visa tam užteko laiko, nors miegą teko trumpinti iki 6 valandų, užtat visiškai nereikėjo improvizuoti. Dėl tos nuolatinės improvizacijos išieivio (lietuvius be Lietuvos) kasdienybėje, galiu pacituoti rašytojo Liudo Dovydeno laiško (1947 lapkričio 17) sakinius:

"Viskas, Mielasis, improvizacija, net ir gimimas su mirtimi.

Vėl pasirodys "Aplink Afriką"

Prieš 60 metų Kaune pasirodė dviejų tomų Kazio Pakšto kelionių knyga "Aplink Afriką". Didysis lietuvių geografas ir keliautojas, savo akimis pamatęs garsiausius Afrikos miestus, pabuvojęs egzotiškiausiuose juodojo kontinento gamtos kampeliuose, savo išpūdžius išklėjo taip, kad skaitytojas, ir niekad nematęs Afrikos, ją ne tik pajus visa savo esybe, bet ir pamils. Zambezi upės kriokliai ir Pretorijos rožynai, Gerosios Vilties ragas ir Lagoso turgus užburia ekspresyviais vaizdais.

Knygą "Aplink Afriką" naujam leidimui rengia Baltoskandijos

Dail. Žibunto Mikšio parodos organizatorė Alina Butkevičienė ir straipsnio autorius.

Rimantas Ropytė nuotr.

Dėl tos improvizacijos, kurią mini, bėgom ilgą kelią, ir džiaugiamės, ir nusiviliame. Baisus šešių kambarių butas be improvizacijos". Kitas Dovydeno sakinytis, tiek metų išsiskynęs atminty: "Rašyk - lyra, plunksna ir mėsininko peilis mėgsta vartoseną".

Naujai į JAV nusigrūdusiame tautiečiui Dovydenas dar taip patarė: "Džiaugiuos Sveiko sėkme Babbito žemėje" (pradžioje tenkinamas prosinimu siuvykloje, kur už valandą mokėdavo vieną dolerį - tai buvo 1947. Ėk). "Jeigu gerieji dievai derliaus nesustabdys, Babbittai augs, nes ir Sveika laukia toks pats likimas. Įsided į savo šviesią galvą (esi blondinas) - visada gyvenime geriau, jeigu daugiau užmiršti, negu išmoksti - atsimeni. Yra kiekvienoje šalyje pora lozungų ir pagal juos laikykis. Kas vietoj poros lozungų ieško trijų, tas nelaimingas žmogus ir sudega ant laužo. Tai keli patarimai iš se-

nutės Europos, vietoj siuntinių ir Kalėdų senelio dovanų". Tiek iš Liudo Dovydeno laiško.

Vilniuje leisto savaitraščio "Gimtas kraštas" redaktorius Algimantas Čekuolis 1991 savo skiltyje rašė:

"Is kur ateis naujieji žmonės? Marse lietuviškai šnekančių nedaug, o iš JAV nedaug bus norinčių atvažiuoti. Ir gerai. Dieve sergėk nuo frankų kruokų" (GK, kalėdinis numeris 51-52/1991).

Kažkodėl tikiu, kad iki šiol taip ir nesudegiau ant amerikiečių laužo ir netapau koku franku kruku - Lietuvoje vaikai nelakstė paskui (ar iš šono) bėdydami pištais, kaip per tarpukarį darė kai kuriems į Lietuvą užsukusiems amerikiečiams. Likau lietuvis Amerikoje, kuris ilgisi Europos ir jon nuolat grįžta.

Per savo gimtadienį, 1996

Pasvalio bažnyčia.

V. Kapočiaus nuotr.

akademija. Leidinys pasirodys "Vagos" leidykloje.

Baltoskandija

Kuriamas Motiejaus Valančiaus kultūros centras

(atkelta iš 3 psl.)

do tikslas - rengti etnokultūros, literatūros, dailės ir kitų kultūros šakų vystymo projektus, padėti puoselėti lietuvių tautos švietimą, ugdyti tėvynės meilės sąvokas.

Fondas taip pat tvarkys Motiejaus Valančiaus archyvą, stigs vardines literatūros premijas.

ELTA

- Girdi, Gilme, Narimantas sugrįžo. Gyvas! Įpilk vyrams į taures midaus už jo sveikatą.

- O dabar, Šaltragi, apie reikalus. Didysis kunigaikštis Vytautas kviečia žemaičių bajorus po dešimties dienų susirinkti prie Nevėžio žiočių, kur į Nemuną įteka.

- Galėtum mane palikti, ar jau jaunų vyrų Lietuvoje neliko.

- Nežinau, bajorė, valdovo tikslų. Ne karius renka, ne pašauktinius, raitus ir pėsčius iš žemaičių krašto. O tik garsesnius bajorus. Pasiimk kartu du vyrus, kad tau ramiau būtų, ir nujok. Gal praneš valdovą, ką sumanė, o aš tik jo valią perduodu. Beje, Čepurna liepė pranešti Plaušinių žmonėms, kad iš vakaro ten kunigaikščio žirgus atvartų. Pranešk Kengiu.

- Perduosiu, seniūne.

Kol Rumbaudo kalbėjosi, Kalnujų bajoro sūnus Girmys pasakė einas žirgų pažiūrėti, ir abu su Žadvydu išėjo į kiemą. Girmiui reikėjo dingsties, kad galėtų apsidairyti, ar nepamatys Ringailės, Šaltragio jauniausios dukters. Jau metai jie pažįstami, kai per Verėduvos bajoro sūnaus Žymanto vestuves kartu dainavo, ratelių ėjo, ir lyg dabar jaučia Girmys savo delne jos karštą ranką ir mato malonių, linksmų akių žvilgsnį.

Kieme prie vartų pašertus žirgus saugojo Daugėla ir abu berniukai - Gaudrutis ir Alsysis. Vaikai smalsiai apžiūrino. Rumbaudo sartis, su ryškiai balta žvaigžde kaktoje, buvo pabalnotas jiems nematytu odiniu minkštu balnu su blizgančiomis žalvario kilpomis, balno paklotas išsiuvinėtas žaliai raudonu raštu ir juosta suktais kutais. Kamanos nukabinėtos sidabro vėrinukais ir žalvario papuošalais. Palydovų žirgai buvo tamsiai bėri, laibakojai, šnarpštė, vartydami

gegužės 14, suomių linijos lėktuvu neriau per Atlantą. Turėjau laiko žaisti statistiką - tai buvo 57-tas skrydis per vandenyną, na, ir 75-rių metų našta ant kupros. O juk būtų smagiau, jei tie skrydžiai susikeistų su metais - laimėčiau 18 metų, bet likimas tokių šypsnių žmonėms pagaili.

Nakties tyloje mintys suko ir į žodžių žaislą. Dar Jėzuitų gimnazijoje šaipėmės, kaip toks kiškas patogiai įlindo į vieną Lietuvos miestą - Rokiškį, juo labiau, kad mūsų muzikos mokytojas buvo Kiškis. Kai ateidavo eilė miestui Trakai, sukeisdavom skiemenis ir gaudavom žodį "kaitra". O atbulinis skaitymas ne tik tasyk, bet ir dabar, kiek galėjau, galiu spręsti iš dukters ir anūko, buvo ir yra populiarius.

Krypstant į anglišką žodyną, kartais nereikia nė atbulinio bėgio. Kai žmona su iš Lietuvos atvykusi sūnėnu nuskrido į Kaliforniją ir ten panoro išsinuomot automobilių, svečias iš Kauno, pamatęs užrašą "Subaru", taip ir leplelėjo: "Galim imti ir be baro..."

Lietuvos futbolo rinktinės vėteranas Nikodemas Čerėkas kartą New Yorke atkreipė dėmesį į cigarečių dėžutę "Salem" (to pat vardo yra ir istorinis miestas Massachusetts valstijoje, išgarsėjęs savo raganų byla 1692). Pasak senjojo kauniečio Čerėko, tą vardą reikia skaityti atbulai ir tada - "melas".

Kaune patekęs į dramų rugiapjūtę, radau spektaklių, kurie pabėrė tikrojo teatro burtų. Pavyzdžiui, Kauno akademinio dramos teatro mažojoje scenoje matyta prancūzų dramaturgo Jean-Claude Brisville (gimęs 1922) "Vakariene". Režisavo Arvydas Lebeliūnas.

Du politikai, nekenčią vienas kito, susėda prie stalo ir pradeda žodžių dvikovę. Gyvenime jie niekad nebuvo susitikę, bet tai

(nukelta į 5 psl.)

Parama Slovakijos vyskupijai už pastoracinę ir švietimo veiklą

Tarptautinė labdaros organizacija "Kirche in Not" paskyrė Slovakijos Košice vyskupijos pastoracinei ir švietimo veiklai paramos už maždaug du su puse milijonų litų. Komentuodamas šią stambią paramą ir aptardamas Slovakijos bei jos bažnyčios būklę, Košice arkivyskupas Alojz Tkáč pažymėjo, kad Slovakijos ateitis iš esmės priklauso nuo to, ar kraštas glausis prie Rytų ar prie Vakarų. "Tik laisvoje demokratiniėje santvarkoje žmogus gali pilnutinai ir be kliūčių brandinti pilietinę sąmonę", - sakė slovakių arkivyskupas. Pasak jo, Slovakija turi orientuotis į Vakarų ir siekti narystės Europos Sąjungoje.

Labdaros organizacijos "Kirche in Not" suvažiavime Königsteine arkivyskupas Tkáč kalbėjo ir apie krašto bėdas, iš kurių išskyrė tris pagrindines. Tai nedarbas, alkoholizmas ir šeimos krizė, kitais žodžiais - šeimos branduolio skaidymasis. Šios problemos Slovakijoje labiausiai liečia jaunimą.

Slovakijoje gyvena daug čigonų. Komunistų valdžios metais jie buvo viskuo aprūpinti. Dabar čigonai palikti likimo valiai. Tai yra dar vienas socialinės įtampos Slovakijoje aspektas. "Katalikų Bažnyčia yra įsitikinusi, kad šiandien būtina dėti didžiausias pastangas švietimo srityje, - sakė Košice arkivyskupas.

Daug vilties Bažnyčios pastoracinei veiklai teikia didelis pašaukimų į kunigus skaičius. 177 klierikai mokosi Košice ir Spiš seminarijose. Birželio mėnesį tikimasi įšventinti 36 naujus kunigus. Seminarijoms atstautyti ir išlaikyti Slovakijoje labdaros organizacija "Kirche in Not" paskyrė paramos už daugiau kaip pusę milijono litų. **VRTP**

MEDEKŠA

(atkelta iš 3 psl.)

- Tėvus gerai pažinojau. O sūnūs ažuolai išaugo...
- Vyrai kalbėdamiesi nuejo į vidų.
- Bajore, gerą tau žinią atnešiau. Tavo sūnų sveiką ir gyvą mačiau.
- Kurį? Narimantą?
- Tesaugo jį mūsų dievai, Šaltragi, šaunų vyrą užauginai.
- Kur jį matei, seniūne? Aš jau meldžiausi dievams už jo vėle.
- Kaune. Lydėjo Didįjį kunigaikštį Vytautą su totorių būriu. Sakė, išleis jį kunigaikštis tavęs aplankyti. Laukite, bajore, parjos su dovanomis. Ką tik grįžo iš tolimųjų stepių. Pasakojo vyrai, kelis mūsų laimėjo, dideles žemes prijungė iki pat tamsiųjų jūrų. Dabar išdalyt kunigaikštis savo kariams valdas. Gaus, Šaltragi, Narimantas žemę kaip mūsų žemaičių kraštą. Garbė tavo šeimynai.
- Gerai garbė ir žemės, Rumbaudo, bet sūnus namie būtų dar geriau. Septyni buvo, o dabar beliko trys. Nežinau, kur kitų ir kaulai žemėje pūva.
- Nerūstauk, Šaltragi: už tėvynę, už turtus ir žemaičių žemę galvas tavo vyrai padėjo.
- Tesergsti jų vėles šventieji dievai.

Tuo tarpu Šaltragio žmona, dar visai jauna moteriškė, išėjo su midaus ašuočiu. Tai buvo jo antroji žmona. Pirmoji prieš šešiolika metų, kai Ordinas su Jogaila rengė didelį žygį prieš Kestutį, sudegė pilyje, tik mažametės dukras spėjo su Daugėla išsiųsti į Skardinės pelkes. Tada Šaltragis su Kestučiu kariais buvo išjojęs už Lydos malšinti nepaklusnų Jogailos brolio.

atneštą žolę, ir neramiai kapstė priekinėmis kojomis, blizgindami nušveistomis pasagomis.

- Kurį tu imtum, jeigu reiktų ruošti ir žygi? - Alsysis paklausė. Gaudrutis susižavėjęs žiūrėjo į Rumbaudo žirgą. Gražios kamanos, šikšniniai pavardžiai. Nedvejodamas atsakė:

- Sartį. Žiūrėk, koks balnas.

- Mano tėvas sakė, kad žygyje svarbu balnas, bet žirgas svarbiau už viską. Man geriau bėris. Žiūrėk, kokios gražios jo kojos, kokie krūtinės raumenys. Turėtų būti labai greitas.

- Bet, žiūrėk, kokios kamanos!

- Gražios. Su tokiom kamanom visi gražiai atrodytu.

Alsysis pagalvojo, kaip blizgėtų sidabro ir žalvario kaliniai ant jo auginamo baltkarčio, kurį jis praminė Sakalu. Tai gražiausias kumelys visoje kaimenėje. Kaimas augino ir kasmet atiduodavo geriausius žirgus Kauno pilies vadui. Vieną net pats kunigaikštis Kęstutis buvo pasiėmęs savo žygiams. Alsio tėvas Kengis daug kartų jojo su kunigaikščio kariais į žygius, kai Alsysis dar buvo negimęs, o paskui tarnavo Kestučio sūnui Vytautui.

Tuo tarpu atėjo Girmys su Žadvydu, prisikabinę lenktus kardus, kokių Alsysis dar nebuvo matęs. Girmys varžydamasis ir rausdamas paklausė:

- Ar nematėt Ringailės?

- Ringailė su Žinbude renka riešutus. Leiskitės žemyn nuo didžiojo ažuolo.

- Gaudrutis ranka parodė už griovio esantį ažuolyną. Pakraštyje auga tikras milžinas - didžiulis ažuolas, kurio viena šaka buvo perkūnijos nuskelta.

(Bus daugiau)

Vairuotojai ar "varijotai"?

Rašo **Edmundas Čapas**

Kai 1992 m. pirmą kartą lankiausi Lietuvoje, keliaudamas dviračiu, jau po kelių dienų supratau, kodėl du žodžiai "vairuotojas" ir "varijotas" yra tokie panašūs. Lietuvos vairuotojai yra blogiausi, kokių yra tekę sutikti. Iki 1992 m. buvau nemažai apkeliavęs: JAV, Kanada, Meksiką, Liuksemburgą, Belgiją, Prancūziją, Angliją, Olandiją, Vokietiją, Čekoslovakiją, Lenkiją, Austriją, Vengriją, Jugoslaviją, Graikiją, Izraelį, Italiją, Šveicariją, Kolumbiją ir Venesuelą. Blogai, beveik kaip lietuviai, vairuoja kolumbiečiai ir Izraelio arabai. (Daugelis mano kolegų, JAV kariškių, dirbusių su manim Lietuvoje, pasakojo, kad blogai, o gal ir dar blogiau už lietuvius, vairuoja korėjiečiai.)

Yra Lietuvos vairuotojų (paprastai užmiesty), kurie juda truputį greičiau negu energingo arklio traukiamas vežimas. Amerikiečiai tokius vadina "Sunday drivers" (sekmadienio vairuotojai), kadangi jie naudoja savo automobilius tik sekmadieniais nuvažiuoti į bažnyčią. Tokie lietuviai vairuotojai dažnai mandagiai važiuoja kuo dešiniau, leisdami juos lengvai aplenkti. Pernelyg lėtai važiuojančių vairuotojų yra nedaug ir jie pavojingi tik judriuose pagrindiniuose greitkeluose. Žymiai didesnė grupė - maždaug pusė vairuotojų, kuriuos matau Lietuvos keliuose - priklauso kitam kraštinui: visada važiuoti greičiau negu jie turėtų, ir sudarančių man išpūdį, kad jie - autolenktynių dalyviai. Tik pažvelgęs į veidrodį, lengvai galiu atpažinti vairuotoją lenktynininką, įprastai prisitūnusį tik vieno ar dviejų metrų atstumu nuo manęs ir ieškančių kiekvienos galimybės - pagal taisyklės arba ne - pralenkti mane. Ir jis tai darys bet kokia kaina, kai tik fiziškai tai bus įmanoma! Ir jam visai nesvarbu, kad prieky manęs, vos už penkių metrų, važiuoja kitas automobilis (prieš kurį irgi yra kiti automobiliai). Nesvarbu, kad važiuoju laikydamasis nustatytą greičio (arba kartais viršydamas greičio apribojimą penkiais ar dešimčia kilometrais per val.). Ir visai nesvarbu, kad "tokio" vairuotojo numatyta sustojimo vieta čia pat, tik už 50 metrų! Tipiškas agresyvus, nekantriantis Lietuvos vairuotojas, su autolenktynių "Indianapolis 500" mentalitetu, yra didžiai susierzinęs dėl tokių ir mane panašių vairuotojų buvimo! Atrodo, kad jis galvoja: "kaip jis drįsta turėti automobilį!", "kaip jis drįsta važiuoti pagal eismo taisyklės!", "kaip jis drįsta būti prieky ir užimti jo vietą!"

Matydamas Lietuvoje daug be reikalo rizikuojančių vairuotojų, norėčiau paklausti: "Kur jie skubaa?" Pavyzdžiui, daugelis pagrindiniame vienos juostos kelyje lenks ne tik tada, kai tai draudžiama, bet ir tada, kada tai dar būtų aiškiai pavojinga. Šie "varijotai" lenks posūkyje arba kylanči kalną, kada kiekvienam aišku, kad kas akimirka priešpriešais gali išnirti kitas automobilis. Jie rizikuoja ne tik savo, bet ir visų aplinkamųjų, kurių jie visai nepaiso, gyvybę.

Susidariau išpūdį, kad dauguma Lietuvos vairuotojų ištiktine: jeigu jie yra didesni, greitesni ir stipresni, tai jie visada yra teisūs. Atrodo, kad tuo ypač tiki tie, kurie vairuoja "BMW", "Mercedes Benz", "Ford" ir kitokius vakarietiškus automobilius. Ir nesvarbu, koki automobilį jie turėtų, dauguma tvirtai ištiktine, kad pėstieji visuomet turėtų arba laukti, arba iš kelio bėgti, kad išgelbėtų savo gyvybę. Kai vienerius metus gyvenau ir dirbau

Vilniuje, tai susidariau vaizdą, kad daugelis vairuotojų turbūt mano, kad "gaus taškų" už kiekvieną "numuštą" pėstijį. Kur Lietuvoje bebūčiau, į tokius vairuotojus nuolat reaguodavau pakeldamas ranką ir aiškiai rodydamas, kad jie turės sustoti arba sulėtinti greitį, ir kad aš nebėsiu, kai turiu pirmumo teisę eiti. (Kol kas jie negavo taškų už mane!) Stebina ir tai, kad tokie "varijotai" užmiršta, kad jie patys ir jų artimieji irgi dažnai būna pėstieji! Žinoma, netoleruotinas ir pėsčiųjų elgesys, kai jie, pažeidinėdami eismo taisyklės, eina per gatvę jau matydami atvažiuojantį automobilį.

Be abejonės, Lietuvos vaikai, panašiai kaip ir Amerikos, yra mokomi padėti seniems žmonėms pereiti judrias gatves. Kartą, kai buvau pasirengęs kirsti Aušros alėją ties Dvaro gatve, pastebėjau senutę su lazda, niekaip nesiryžančią praeiti į kitą pusę. Pasiūliau padėti ir tyčia ėjau iš lėto šalia jos. Mums buvo likę maždaug keturi metrai iki gatvės pakraščio, kai šviesoforo šviesos pradėjo keistis. Tuo metu didžiulis geltonas autobusas artinosi prie sankryžos ir nerodė jokio ženklo, kad sulėtins greitį. Senutė ir aš tebebuvoime gatvėje, kai autobusas pradėjo kirsti sankryžą tuo pačiu (nė trupučio nesulėtintu) greičiu. Aš sustojau, pakėliau ranką ir pamačiau prasižijusį autobuso vairuotoją, žiūrintį į mane. Jis tučiuojau sustojau. Senutė ir aš beveik jau pasiekėme šaligatvį, kai vairuotojas atidarė autobuso duris, pradėjo mane keikti ir sušuko: "Aš esu autobusas!". Žinoma, o ji yra žmogus! - tik tiek tegalėjau jam sušukti atsakydamas.

Praeisų sunkią žiemą mačiau daug pėsčiųjų ir daug automobilių, judančių siaurais keliukais mūsų kieme. Kelio juostos visai susiaurėjo dėl sniego ir ledo, susikaupusio abiejose pusėse ir maždaug metro aukščio gūbrus. Dieną visada buvo daug automobilių. Kai pamačiau lėtai einančią senutę, spėjau, ar ilgai reikės laukti ir automobilio. Netrukus keliuke, už senutės nugaros, pasirodė balta "Lada". Vairuotojas nė nemanė sulėtinti greičio. Užut sulėtines greitį, jis, atsidūręs vos už kelių metrų nuo jos, pradėjo garsiai ir piktaip pypinti, versdamas senutę bėgti kuo greičiau iki keliuko sankryžos. (Tiesa, ji turėjo ir kitą išeitį - galėjo nerti į metro sniego pusnį kelio pakraštyje!) Šis incidentas įvyko kieno važiuojamojoje dalyje - ne gatvėje ir ne kelyje! Daugumai amerikiečių ir

Automobilių grūstis Vilniaus senamiestyje.

V. Kapočiaus nuotr.

- aš esu ištiktinė - daugumai lietuvių toks elgesys tolygus barbarizmui. Tik gal vienas skirtumas: amerikietis vairuotojas, pamatęs taip elgiantis, sustotų, išliptų ir duotų tokiam "varijotui" pamoką.

PAVASARIS KAUNE, O RUDENĮ Į MÜNCHENĄ IR VENECIJĄ

Tibeto vienuolių spalvoto smėlio paveikslas Kaune.

Rimantės Ropytės nuotr.

(atkelta iš 4 psl.)

nesvarbu. Leonardas Zelčius (Tal-lejrand) ir Liubomiras Laucevičius (Fouche), lyg atgijusios vaikinės figūros, derasi, tyčiojasi vienas iš kito, grasina, gąsdina, taikosi ir rezga naujus planus. Spektaklis - autorinio meistriskumo triumfas, teigia kritikas Gediminas Jankus, kuris sakosi seniai bemačius tokios subtilios nuotaikų, minčių, paradoksu, sąmojaus pynės ("Diena").

Algirdas Vrubliauskas ir jaunasis Ričardas Vitkaitis, abu Tal-lejrand'o tarnai, spindėjo pradinio dialogo ir tolesnės žvilgsnių bei gestų kalba. Ne veltui po spektaklio grūdaus į užkulius pasikalbėti su tais teatro pašauktaisiais.

Kitas patrauklus pastatymas buvo Kaune jaunimo kameriniam teatre - prancūzų Francois Rabelais (1494-1553) "Gargantua ir Pantagruelis". Režisierius Stanislovas Rubinovas. Prie didelio stalo susėdę keturi aktoriai, aktorės (vienas iš jų užstalės galva) ir dvilika žiūrovų. Be to, trys aktorės prie baro (visiems buvo pilstomas vynas) ir kampe berniukas su fleita. Žiūrovai buvo įtraukti į vaidinimą.

Prieš tą nekasdienį spektaklį laukiamajame vienas iš teatrų delfinų didžiulės šachmatų figūras. Kartą mūsų žvilgsniai susitikio, ir teatro žmogus rankos judesiu pakvietė prie lentos. Priėjau, ir pradėjome kilnoti tas sprindines figūras. Atrodo, kad teatralas iš šalimais padėtų knygų jau spėjo pasisemti pakankamai šachmatų išminties, nes kvietini žaisti gana greitai suvarė į ožio raga. Džiaugias, kad negavau kindermato - niekad nebuvau geras žaidikas, o dar gimnazijoje džiaugias, kad viename turnyre išsisukau iš dviejų paskutiniųjų vietų.

Dar vienas perlas tame pačiame Kauno jaunimo teatre - Levo Ustinovo šių laikų pasaka vaikams ir jaunimui "Mergaitė ir varna". Režisierius Jonas Da-

raškevičius, neseniai baigęs studijas Petrapilyje; ligos prie lovos prikaustyta mergaitė - Daiva Čepauskaitė. Rašytojo vaizduotė ir kambarį atskleidina varną (Violeta Steponkutė), kuri sena kaip žmonijos istorija ir naivi kaip vaikas.

O pabaigai gėrėjus Daivos Čepauskaitės parašytu vaidinimu "29-tas puslapis", kur ji pati ir vaidino. Beje, Čepauskaitė garseja kaip stipri pajėga tarp Lietuvos poečių. Ji gimė 1967 Marijampolėje, ten baigė vidurinę mokyklą, studijavo Kauno medicinos akademijoje, dabar dirba Kauno jaunimo kameriniame teatre. Jos eilėraščių spausdina "Kauno diena", "Nemunas", "7 meno dienos" ir kt. "Keturių vėjų" leidykla Kaune 1992 išleido Daivos Čepauskaitės pirmąjį eilių rinkinį "Bevardžiai".

Patiko Šiaulių dramos teatro atvežtinė šveicarė Sylviane Dupuis tragikomedija "Antrasis išvartymas". Ši pjesė skirta Samuelio Becketto pagerbimui. Jau apie 40 metų pasaulio scenose du vyrai yra sudėję viltis į Godot. Šveicarė dramaturgė žodį suteikia Estragonui, kuris, nors paimtas iš Becketto, pasiekia tikėjimo (arba nusivylimo) ribą ir pagaliau išdrįsta nepritarti savo likimui. Režisavo bulgaras Peter Stoichevas, jau 10 metų besidarbuojas Šveicarijoje ir per tą laiką Panevėžio teatrui pastatęs keturis spektaklius.

Šiaulių teatras taip pat neapvyly Sigitos Parulskio pjesę "Iš gyvenimo vėlių", kurią režisavo Vytautas V. Landsbergis. Vėlių gyvenimas ten nėra fantazija, bet realybė: bendravimas su jomis yra visiškai materialus, kaip dr. Jono Basanavičiaus redaguotoj knygoje "Iš gyvenimo vėlių bei vėlinių".

Iš dviejų stebėtų Juozo Miltinio teatro veikalu, galiu paminėti Antano Čechovo dramą "Ivanovas". Režisierius Eduardas Marcevičius (Maskva), 22 veikėjai aktoriai. Pats Čechovas rašė:

"Aš norėjau pasirodyti originalus: nepavaizdavau nei vieno piktarario, nei vieno angelo (nors ir neįstengiau susilaikyti nuo juokdario), nieko neapkaltau, nieko neišteisinu... Ar man tai pavyko - nežinau". Bent vienas žiūrovas gali atvirai pasakyti, kad taip - pavyko ir ačiū už įsimintą vakarą teatre.

Negalima užmiršti vieno skaitinio Kauno apskrities bibliotekos salėje Žalajame kalne. Buvo skaitoma Arthuro Millerio pjesė pagal Ibseno "Tautos prieša". Sakoma, kad skaudi Ibseno žodžių tiesa aktuali ir šiandien. Įtaigiai skaitė abu aktoriai: Rūta Staliūnaitė ir Egidijus Stancikas. Vakar pabaigoj tylos minute pagerbtas maksimalisto Sauliaus Griciaus atminimas. Gricius, pasitraukęs iš gyvenimo 1991, buvo Kauno miesto tarybos narys, burmistro pavaduotojas, 1988 pradėjo savaitę trukusį Ekologinio protesto žygį per Lietuvą, kuriame dalyvavo tūkstančiai žmonių. "Griciaus buvo daug, jo bijojo, jį gerbė, jo klausė, jį mylėjo..." (Audronė Vaitkutė). Jis nušvietė kelią kitiems ir pats greitai užgeso.

Gegužės 17 Mykolo Žilinsko paveikslų galerijoje keturi Tibeto vienuoliai, Dalai lamos pritarimu atvykę iš Indijos, giedojo savo giesmes ir ant mėlynai nudažytų lentų (dangaus skliautas) pradėjo kurti Mandalą - pasaulio modelį, simbolinę diagramą. Spalvotas smėlis buvo sijoamas metaliniais piltuvėliais, kurie buvo sukurti viename vienuolyne XVIII šimtmečiu. Iki tol smėlis Mandalai buvo dėliojamas pirštais (jau nuo VIII š.). Pirmą dieną buvo tik apmatai - baltos linijos, ir kai kuriems žiūrovams tas rytietiškas lėtumas prailgo. Tik vėliau, kai pasipylė spalvos, žiūrovai buvo lyg sukaustyti.

Gegužės 22 tas amžino gėrio, grožio, atjautos, vilties, gailesingumo ir taikos simbolis buvo suardytas, o Mandalai panaudotas smėlis supiltas į Nemuną. Tuo būdu į Mandalą sudėta savų vienuolių dvasios energija buvo perduota didžiajai Lietuvos upei ir abipus jos gyvenantiems piliečiams. Po to vienuoliai išvyko į Budapeštą. Lietuvoje jie viešėjo ir anksčiau - 1994 rudenį Vilniuje.

Birželio 4 Kauno menininkų namuose buvo literatūros vakaras "Gyvenimas - tai geidžiamas apsigavimas", skirtas poeto Vytauto Mačernio 75-osioms gimimo metinėms. Aktorius Petras Venslovas deklamavo poeto eiles, kalbėjo apie Mačernio gyvenimą, kūrybą ir likimą.

(Bus daugiau)

Lietuva įveikė Švedijos krepšininkus

E. Šulaitis

Po pralaimėjimo Lenkijos krepšininkams, Lietuva Vilniuje nugalėjo Švediją 108:87 ir dar neprarado vilčių varžytis 30-ajame Europos krepšinio pirmenybių finale Ispanijoje 1997 metais. Švedai rimtai priešinosi, o kuri laiką pirmame kėlinyje net vedė. Tada iniciatyvą perėmė mūsų, kurie vienu laiku pirmavo 27 taškų skirtumu. Lietuvos rinktinėi daugiausiai taškų sumetė Darius Lukminas - 25 (pataikė 5 tritaškius iš 7), Rimas Kurtinaitis - 22 (4 pataikyti tritaškiai irgi iš 7), Artūras Karnišovas - 20 taškų. Be jų, dar pasižymėjo Gintaras Einikis ir Kestutis Šeštokas.

Šias rungtynes stebėjusių tarpe buvo ir Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas, Seimo Pirmininkas Landsbergis, Premjeras Gediminas Vagnorius. Po šių rungtynių Prezidentas Algirdas Brazauskas Lietuvos rinktinės ir

(mukelta į 6 psl.)

IŠ VISUR

- **Dr. Jonas Račkauskas**, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, sausio 11 d. dalyvavo Washington DC vykusioje Joint Baltic American National Committee (JBAC) direktorių tarybos posėdyje. Kovo 7-9 d. JAV sostinėje JBAC rengia konferenciją "Baltic Security and U.S. Policy in the Region".

- **Lietuvos Rašytojų sąjunga** leidykla Vilniuje leidžia poeto Bernardo Brazdžionio dar niekur nespausdintų eilėraščių rinkinį "Šiapus ir anapus mūsų laiko".

- **Gruodžio 8 d.** Chicagoje mirė žymus skautų veikėjas j. v. s. Leopoldas Kupcikevičius.

- **"Dainavos" ansamblis** kovo 9 d. Chicago Jaunimo Centre rengia nuotaikingą koncertą. Ansamblio vadovas ir dirigentas yra Darius Polikaitis su pavaduotoju chormeisteriu dr. Audriumi Polikaičiu.

- **Prisikėlimo parapijos**, Toronto, Ont., Kanadoje, kredito kooperatyvas per 1996 metus įvairioms organizacijoms ir jaunimo vienetams išmokėjo daugiau kaip 40,000 dol.

- **Vasario 16 d.** pagrindinį minėjimą Kanados LB Toronto apylinkė rengia vasario 16 d. Anapilio salėje.

- **"Talka"**, Hamiltono Kredito kooperatyvas, iš pereinutų metų pelno įvairiems lietuviškiems reikalams paskyrė 33,450 dol.

- **Vladas Vitkauskas**, žymiausias Lietuvos alpinistas, birželio pradžioje atvykę į Ameriką. Jis yra vienas iš keliolikos, įkopusių į visų kontinentų aukščiausias viršukalnes, bet vienintelis alpinizmo istorijoje visose šiose viršūnėse iškęs savo tautinę vėliavą.

- **Algimanto Kezio** fotografijos "Cityscapes II" ir Zino Kazėno tapybos parodos Lietuvių Dailės muziejuje, Lemont, IL, buvo atidarytos sausio 18 d. ir tęsis iki vasario 9 d.

- **1997 m. Šiaurės Amerikos lietuvių stalo teniso** pirmenybės vyks vasario 8 d. Chicagoje. Dalyvių amžius neribojamas.

- **Pasaulio jaunimo dienos** vyks rugpjūčio 18-24 dienomis Paryžiuje popiežiaus Jono Pauliaus II iniciatyva. Kun. E. Putrimas, vysk. Paulius Baltakiui, OFM, pavedus, organizuoja lietuvių išeivijos jaunimo išvyką į Europą rugpjūčio 15-31 dienomis.

- **Skulptoriaus Vytauto Kašubos**, New York, NY, kūrinių, dovanotų Lietuvai, paroda vyks ta Vilniaus "Nacionalinėje galerijoje" (Studentų 8).

- **Jonas Vytautas Duncia**, chemijos mokslų daktaras, dirbęs DuPont imonėje, laimėjo amerikiečių Chemijos draugijos 1997 metų premiją už grupinį išradimą naujos grupės vaistų kovai prieš aukštą kraujo spaudimą.

- **New Yorko Kultūros Židinių vasario 22 d.**, šeštadienį, 3 val. įvyks susitikimas su kandidatu į Lietuvos Respublikos prezidentus, populiariu "Mažosios studijos" laidų vedėju, tapytoju Vaidotu Žuku.

- **Vilniaus leidykla "Baltos lankos"** išleido gausiai nuotraukomis iliustruotą muzikologės Onos Narbutienės monografiją "Kazimieras Viktoras Banaitis".

Škaitytojai rašo "Darbininkui"

Dar apie rezistenciją ir kolaboravimą

Atsilepdamas į mano straipsnėlį "Rezistencija ar kolaboravimas?" ("Darbininkas", 1996.IX.-29), Antanas Dundzila ima ir apverčia mano rašymą ir mano cituojamo bulgarų filosofo Cveta-
no Todorovo teiginius aukšty-
n kojom.

Savo straipsnelyje trumpai atkreipiau dėmesį į Lietuvai būdingą pototalitarinę apraišką - daugelio mūsų inteligentų bandymą "racionalizuoti" - teisinti savo "kolaboravimą" ar "prisitaikymą" sovietinės okupacijos metu ne tik kaip neišvengiamą dalyką, bet ir kaip vienintelę "protingą" pasipriešinimo (sic!) formą. Dundzila nesutinka su tuo tuo luošu ir permatomu pasiteisinimu (kurį, beje, palaikymo, "įteisino" ir net "specpensi-
jomis" apdovanojo LDDP). Nesutinku ir aš. Tačiau Dundzila tą "protingojo" pasipriešinimo - nesipriešinimo argumentą priskiria man ir Todorovui. Ačiū, bet nepriimsime.

Taip pat, anot Dundzilos, A. Landsbergis "nesutinka" su Kęstučio Girmiaus tvirtinimu "Nau-
jajame Židinyje", jog sovietinės okupacijos metu Lietuvos inteli-
gentijos pasipriešinimo "būta
labai mažai". Aš gi rašiau, jog su
Girniūmi nesutiktų dauguma
"prisitaikiusiųjų" ar "kolaboravusiu-
jų". Manęs šioje grupėje nėra.

Todorovą išsamiai citavau, nes
savo knygoje prisimindamas sa-
vą jaunystę totalitarinėje Bul-
garijoje, jis parodo, kaip lengva

tokioje aplinkoje save įtikinti, jog bet koks pasipriešinimas esąs beprasmiškas ir pasitenkinti "vi-
dinės nepriklausomybės" iliuzi-
ja. Vėliau jis suprato, jog toksai "racionalizavimas" teveda prie "vidinės šizofrenijos" ir tesutvir-
tina režimo galybę. Šiurpią bol-
ševizmo ir nacizmo tikrovę nagrinėjanti jo knyga yra svarus argumentas prieš kolaboravimą su Paktu. Jos išvados yra savaip optimistiškos: jis primena, jog net ir "kraštutiniame" koncentracijos stovyklų pasaulyje atsirado asmenų, kurie atsisakė kolaboruoti ir elgėsi "moraliai".

Bulgarų filosofą minėjau ir kaip atviros bei sau negailėstin-
gos išpažinties pavyzdį, kokių dar reta lietuvių inteligentų pa-
sisakymuose.

Nacistinį totalitarizmą pribai-
ginklai, bet ji jau prieš tai buvo sukrėtęs jo pavergtų asmenų ir ištisų tautų pasipriešinimas. So-
vietinis totalitarizmas griuvo kitaip, tačiau ir dėl jo subyrėji-
mo turime dėkoti ne "protin-
giesiems" kolaborantams ar prisitaikiams, bet tiems, kurie ištarė radikalią "Ne" tironijai. To būtina nepamiršti nagrinėjant ir vertinant Dundzilos minimus lietuvių atsisakymus sudaryti SS legioną, Kalantos susidėginimą ar partizaninių kovų dalyvius.

Vertinu Dundzilos dėmesį šiems klausimams ir neabejoju, kad buvau apverstas ne iš blogos valios, o greičiausiai dėl per skubaus perskaitymo. Pati tema

beribė. Neseniai Lietuvoje pa-
sirodė išverstas klasikinis kūrinys apie kolaboravimo pagundą tam-
siaisiais pokario metais - Česlo-
vo Milašiaus "Pavergtas protas". Angliškai pastarąjį dešimtmetį iš-
leista visa serija kiniečių ir viet-
namiečių intelektualų išpažin-
čių.

(Atsivertęs)
Algirdas Landsbergis

Naujas U.S.-Baltic Foundation projektas

The U.S.-Baltic Foundation kartu su Lietuvos savivaldybių asociacija ruošia naują Lietuvos savivaldybių biudžetinių pajamų reformos projektą. Šioje pro-
gramoje numatyta ir mūsų, ke-
turių įvairių Lietuvos savivaldy-
bių atstovų, stažuotė JAV. Šios programos ribose mes turime susipažinti su JAV savivaldybių biudžetinių lėšų samatos sudary-
mu, biudžeto vykdymu ir mokesčių rinkimo sistema.

Man teko lankytis Georgia val-
stijoje. Pastovi stažuotės vieta - pietryčių Georgia regioninio iš-
vystymo centras Waycross mie-
ste. Čia mane pasitiko labai ma-
lonūs žmonės, ypatingai daug padėjo ponas Lace Futch, šio centro vadovaujantis direktori-
us. Šis žmogus lankėsi Lietuvoje ir gerai žino mūsų gyvenimo realijas.

Kad aš geriau galėčiau su-
sipažinti su savivaldybių funkci-
jomis, ponas L. Futch susitarė su Douglas miesto valdžia, kad man leistų apsilankyti ir pastudijuoti šio miesto įstaigose. Man teko susitikti su Douglas miesto valdy-
toju ponu W. Danny Lewis, kuris labai nuosekliai supažindino su Georgia savivaldybių funkcijo-

Šaltą žiemą Lietuvoje ypač sunkiai išgyvena paukščiai.

V. Kapočiaus nuotr.

Lietuva įveikė Švedijos krepšininkus

(atkelta iš 5 psl.)

"Barcelonos" komandos atstovui Artūriui Karnišovui įteikė Gedi-
mino 2-jo laipsnio ordiną už šio krepšininko nuopelnus Lietuvos sportui ir jo ryžtą siekiant per-
galės Atlantos olimpinėse žai-
dynėse. Reikia pažymėti, kad kitiems Lietuvos rinktinės na-
riams ir treneriams ordinai buvo įteikti vasarą po jų grįžimo iš Atlantos. Tada Karnišovas po olimpiados nevažiojo į Lietuvą, todėl ordino įteikimas jam buvo uždelstas.

Čia dar reikia pridurti, kad Artūras Karnišovas oficialiai pas-
kelbtas geriausiuoju 1996 metų Europos krepšininku. Apie tai atsiuntė Lietuvon raštą Tarp-
tautinė krepšinio asociacija fe-

mis, taip pat pristatė man visų šio miesto departamentų va-
dovus. Aš papasakojau apie mūsų savivaldybių funkcijas. Daugiausia man teko bendrauti su Fi-
nansų departamento darbuoto-
jais ir stebėti, kaip yra sudaroma biudžetinių pajamų samata. Dar man teko pabuvoti Coffee apskrities mokesčių inspekcijoje, čia man skyrė irgi nemažai dėme-
sio, ypač apskrities vyriausios ase-
sorius ponas Ralph Tanner.

Visur, kur aš lankiausi, mane sutikdavo labai nuoširdžiai, žmo-
nės tikrai nori padėti. Nemažai žmonių žino apie Lietuvą, žino, kada ji tapo nepriklausoma, o kam buvo neišku, aš tikrai pri-
mindavau apie Atlantos olim-
piadoje bronzos medalius lai-
mėjusius mūsų krepšininkus ir
(nukelta į 7 psl.)

deracija (FIBA) ir jos rėmėja - firma "Tuborg". Šiame pranešime sakoma, kad Artūras Karnišovas - antrasis Lietuvos žaidėjas, pa-
siekęs per pastaruosius kelis me-
tus prestižinę viršūnę - prieš me-
tus šios garbės susilaukė Arvydas Sabonis. Šiame rašte dar sako-
ma, kad Karnišovas - Barcelonos puolėjas - puikiai pasižymėjo

praėjusį sezoną ir daug padarė, kad jo klubas patektų į Euroly-
gos finalą, o Lietuvos rinktinė iškovotų istorinę pergalę - antrą olimpinį bronzos medalį. Įdomu, kad Artūras kaip krepšininkas subrendo Amerikoje, žaisdamas Seton Hall universiteto rinkti-
nėje. Jį buvo smagu matyti ir praėjusią vasarą Chicagoje.

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.
FEBRUARY 1997

SCHEDULE

FEB 1 SAT	BROOKLYN, NY	12 - 1 PM
FEB 4 TUES	NEW BRITAIN, CT	11 - 12 NOON
FEB 4 TUES	NEW HAVEN, CT	2 - 3 PM
FEB 4 TUES	WATERBURY, CT	4 - 5 PM
FEB 6 THURS	KEARNY, NJ	11 - 12 NOON
FEB 6 THURS	PATERSON, NJ	1 - 2 PM
FEB 7 FRI	PHILADELPHIA, PA	11 - 12 NOON
FEB 7 FRI	BALTIMORE, MD	4 - 5 PM
FEB 11 TUES	PUTNAM, CT	11 - 12 NOON
FEB 13 THURS	NEWARK, NJ	11 - 12 NOON
FEB 15 SAT	BROOKLYN, NY	12 - 1 PM
FEB 18 TUES	NEW BRITAIN, CT	11 - 12 NOON
FEB 18 TUES	NEW HAVEN, CT	2 - 3 PM
FEB 18 TUES	WATERBURY, CT	4 - 5 PM
FEB 20 THURS	KEARNY, NJ	11-12 NOON
FEB 20 THURS	PATERSON, NJ	1 - 2 PM
FEB 21 FRI	PHILADELPHIA, PA	11 - 12 NOON

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$490 r.t.

One way to Vilnius \$320

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS

KAINOMIS

žiemą ir pavasarį, skrisdami į
Vilnių ir Rygą!

Mes taip pat siūlome patogius skrydžius ir keliones
laivu į Karibų salas, Australiją, Aziją ir Europą.

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave.

Leonia, NJ 07605

(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

VILTIS (HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

VELYKINIAM KONTEINERIUI

VASARIO MĖNESĮ siuntinius paimsime šiose vietovėse:

CAPE COD, MA	vasario 12	3:00 - 5:00 PM
BROCKTON, MA	vasario 13	3:30 - 5:30 pm
LOWELL, MA	vasario 14	12:00 - 1:00 pm
LAWRENCE, MA	vasario 14	2:00 - 3:00 PM
NASHUA, NH	vasario 14	4:00 - 5:00 PM
WORCESTER, MA	vasario 15	11:00 - 3:00 PM
WATERBURY, CT	vasario 15	9:30 - 11:00 AM
HARTFORD, CT	vasario 15	12:00 - 2:00 PM
BROOKLYN, NY	vasario 15	1:30 - 4:00 PM
ATHOL, MA	vasario 17	4:00 - 5:00 PM
KENNEBUNKPORT, ME	vasario 18	11:00 - 12:00 AM
NORWOOD, MA	vasario 18	5:30 - 6:30 PM
PUTNAM, CT	vasario 19	1:00 - 2:00 PM
PROVIDENCE, RI	vasario 19	4:00 - 6:00 PM
SCHENECTADY, NY	vasario 20	6:30 - 7:30 PM
BINNINGTON, NY	vasario 21	9:00 - 11:00 AM
SCRANTON, PA	vasario 21	1:00 - 2:00 PM
FRACKVILLE, PA	vasario 21	4:30 - 5:30 PM
PHILADELPHIA, PA	vasario 22	11:30 - 1:30 PM
BROOKLYN, NY	vasario 22	12:00 - 3:00 PM
BALTIMORE, MD	vasario 22	5:30 - 6:30 PM
WASHINGTON, DC	vasario 23	1:30 - 4:00 PM
BRIDGEPORT, CT	vasario 23	8:00 - 9:00 PM

Dėl pinigų pervedimo, pigaus telefonu skambinimo į Lietuvą ir kt.
informacijų kreipkitės:

VILTIS - LIETUVIŠKA SODYBA
368 WEST BROADWAY BOSTON, MA 02127
(617) 269-4455

Padovanokite DARBI-
NINKO prenumeratą savo
pažistamiems bei draugams
švenčių proga! Prenumerata
vieniems metams - tik \$30.

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

MES SIŪLOME
PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ
IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS
AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

Vėl galima laimėti žalią kortelę

Bendra informacija

Prašymo išsiuntimo terminas - ne anksčiau ir ne vėliau nurodytos datos: nuo 1997 metų vasario 3 d. iki 1997 metų kovo 5 d.

Voko dydis: ilgis horizontaliai 6" - 10" arba 15 cm - 25 cm.
plotis 3,5" - 4,5" arba 9 cm - 11 cm.

Voko pavyzdys

Voko kairiame kampe, viršuje užrašoma:

Lithuania

Pavardė, vardas (pavardę pabraukti)

Adresas (jeigu gyvena Lietuvoje - Lietuvos) (jeigu gyvena JAV - JAV)

(Turite rašyti tą patį adresą ant voko, kurį rašote prašyme)

Voko dešiniame kampe, viršuje užklijuoti pašto ženklą

Siuntimo adresą rašyti voko apačioje, dešinėje:

DV - 98 PROGRAM
NATIONAL VISA CENTER
PORTSMOUTH, NH 00212

Vyras ir žmona turi teisę pildyti atskirus prašymus, prirašydami vienas kitą ir visus nepilnamečius vaikus (nevedusius). Asmuo gali siųsti tikrai vieną prašymą.

Pridėti vėliausiai darytą nuotrauką, kitoje nuotraukos pusėje nespaudžiant pasirašyti.

Nuotraukos dydis: 1,5" x 1,5" arba 37 mm x 37 mm.

Ant prašymo formos taip pat reikalinga pasirašyti.

Application for DV-98 Visa Registration

- Last name, first name, middle name
Pavardė, vardas, vidurinis vardas (pavardę pabraukti)
- Date of birth Day Month Year
Gimimo data (diena, mėnuo, metai)
- Place of birth (City/Town, County/District, Country)
Gimimo vieta (miestas/kaimas, apskritis/rajonas, šalis)
- Name, date and place of birth of applicant's spouse and children if any
Žmonos, vyro ir (nevedusių) vaikų pavardės, vardai, gimimo data, vieta.
- Applicant's mailing address
Prašančiojo pašto adresas
- Applicant's native country if different from country of birth
Prašančiojo kraštas, jeigu tai nėra jo gimtas kraštas
- Photo
Nuotrauka
- Signature
Parašas

STIPRESNI UŽ SOVIETINIUS TANKUS

(atkelta iš 1 psl.)

paremtas tuo, kad Rusija, konfliktui kilus, turėtų pirmą smogti atominių bombų smūgi (žr. LA, 97.01.15, "Rusija pasirengusi pirmoji smogti branduolinių smūgi").

Lietuvai reikia gintis visais diplomatiniais būdais. Gi geriausia gynyba dažnai būna puolimas. Noromis nenoromis, tenka priminti vakariečiams, kaip grąsina Baltijos kraštams ir pasaulio taikai naujosios Rusijos karinės doktrinos, priminti, kad negana susikalbėti apie branduolinius ginklus, bet reikia ir konkrečiai patikrinti, kad jų naikinimas vyktų. Reikia įtikinti, kad Vakarai nesaugūs, jei Baltijos kraštai lieka nesaugūs. Nereikėtų atsisakyti ir užsienio kraštų piliečių, lietuvių ir jų draugų, protestų, kurie suvaidino lemiamą vaidmenį praėjusioje. Ir čia pašnabždomis žodis per diplomatinis ryšius galėtų suaktyvinti visą įtaigą, veik visose pasaulio šalyse, nes lietuviai plačiai išsibarstę po pasaulį.

Naujas užsienio reikalų minis-

tras Algirdas Saudargas toje diplomatinėje veikloje supančiotas ir yra lyg tas boksininkas su viena ranka, užrišta jo užnugarį. Svariausias užsienio politikos žodis priklauso krašto prezidentui. Be to, prezidentas skiria ir ambasadorius, tad jo rankose lieka svarbiausios Lietuvos diplomatinės gynybos priemonės.

Šitokioje diplomatinėje gynyboje kiekviena šalis svarbi, taip, kaip rinkimuose svarbus kiekvienas balsas. Bet kaip gali Saudargas vesti tą diplomatinę kovą visose pasaulio šalyse, kai ne jo skiriami ir atleidžiami asmenys reprezentuoja Lietuvą?

Kartais tenka išgirsti nuomonę, kad Lietuvos santvarkoje prezidentas ne taip jau svarbus, nes konstitucija suteikia didžiausią svarumą parlamentui - Seimui. Akivaizdu, kad ta nuomonė nepagrįsta logišku padėties įvertinimu - prezidentas itin svarbus Lietuvos užsienio politikoje. Tad ir ne už jūrų marių esą Lietuvos prezidento rinkimai yra ypatingos svarbos.

LIETUVA DRAUGE SU TARPTAUTINIŲ VALIUTOS FONDU IEŠKO KOMPROMISO

(atkelta iš 1 psl.)

jusi Europos Sąjungai ir kitoms valstybėms, su kuriomis prekiaujama pagal galiojančias sutartis.

Pasak G. Vagnoriaus, Lietuva pasirašiusi laisvosios prekybos sutartis su daugeliu Europos šalių, vykdomi Tarptautinės prekybos organizacijos keliama reikalavimai dėl muitų ir akcizų politikos. Ministras Pirmininkas informavo TVF misiją, kaip vykdomos ekonominės politikos memorandum sąlygos. Seimui jau pateikta įstatymo pataisa dėl vienuolikos indėlių draudimo sąlygų komerciniuose ir valstybiniuose bankuose, taip pat numatoma didinti draudžiamų indėlių sumą. Intensyviai ieškoma investuotojų pirkti probleminius bankus.

TVF misijos vadovas Julian Berengaut paragino Lietuvos Vyriausybę ryžtingiau nustatyti reikiamą mokesčių dydį alkoholio ir tabako gaminams. Jo nuomone, Lietuva teisingai siekia sudaryti vienodas sąlygas tiek vietos, tiek užsienio prekybininkams.

ELTA

Naujas U.S.-Baltic Foundation projektas

(atkelta iš 6 psl.)

tuoj pat visiems tapdavo aišku, iš kur aš atvykau.

Esu labai dėkinga The U.S.-Baltic Foundation prezidentui ponui Linui Kojeliui ir programų vyriausiajai administratori ponai Audronei Pakštienei už galimybę apsilankyti Amerikoje, pamatyti ir pasimokyti.

Leokadija Janauskienė
Vilniaus rajono merė

Atidarytas tarptautinis restoranas Vilniuje

Vilniuje, Žvėryne, atidarytas naujas restoranas-baras "Ambasada". Jo savininkai - Jonas Bobelis, vyriausias Seimo nario dr. Kazio Bobelio sūnus, dirbantis "Litimpex" banke ir Australijos

Balf'o talkininkai pakrauna statines į talpintuvą.

L. Sliažo nuotr.

Balf'o dovanos

Lietingą ir šaltą gruodžio 14 dieną pasižventusių lietuvių ir amerikiečių būrelis pakrovė 40-ties pėdų talpintuvą. Jame sutilpo 950 siuntinių, kuriuose, kaip visada, buvo drabužiai suaugusiems ir vaikučiams, taip pat kelios dežės brangių ir įvairių žaislų, viena invalido kėdutė (wheel chair), trys ramsčiai ir vienas vyriškas dviratis.

Šiai Philadelphia Balf'o skyriaus siuntai beveik viską parūpino dr. Rosalija Šomkaitė. Pirmą kartą dr. Šomkaitė pavyko gauti 23 statines ir 15 kibirelių su maisto produktais: alyva, riešutais, riešutų sviestu. Vienos statinės svoris 400 svarų. Iš viso statinės ir kibireliai su maistu svėrė 10,000 svarų, o jų vertė \$25,000.

Šia milžiniška ir brangią siuntą ir vėl suplanavo Juozas Majauskas, Philadelphia Balf'o skyriaus pirmininkas, ir dr. Rosalija Šomkaitė. Jiems talkininkavo gražus darbščius ir garbingu asmenų kolektyvas.

Kadangi šis talpintuvas buvo pakrautas iš South Orange, New Jersey, sunkvežimis atvyko į sandėlį, kurį Balf'o siuntoms parūpino dr. R. Šomkaitė per savo dosnius kaimynus - Mr. ir Mrs. Collins. Ši jauna pora Balf'ui užleido savo 4 vietų puikų ir erdvų garažą.

Pakrauti 23 statines į talpintuvą reikėjo didelės pagalbos. Juozui Majauskui kilo mintis kreiptis į So. Orange gyvenančių burmistrą Calabrese, kuris jiems ir pagelbėjo, atsiųsdamas darbininkų. Visos statinės tą dieną ir šaltą dieną buvo pakrautos į talpintuvą per 15 minučių. Burmistras Calabrese buvo labai sudominimas ir sujaudintas, kad jo mieste vyksta tokia svarbi ir didelė misija - labdara Lietuvai. Prižadėjo parūpinti drabužių ateities siuntoms.

Gražus skaičius energingų asmenų iš Šiaurės New Jersey talkininkavo ruošiant šią siuntą. Eitmanų šeima padeda jau 2 metus iš eilės pakuoti drabužius siuntiniams ir prisideda prie krūvimo darbo. Ponia Irena Eitmanienė paruošia puikias vaišes su kava talpintuvų pakrovimo metu. Ponia Romas Didžbalis,

lietuvis Balys Stankūnavičius.

Šeiminkai naująjį restoraną pastatė vietoj griūvančio medinio namo, kartu išgydami ir žemės sklypą. Senasis namas buvo architektūros paminklas, tad ir naujasis atitinka buvusiojo metmenis. Naujasis restoraną savininkai vadina tarptautiniu, nes, pradėdant valgiaraščių, kuriame yra prancūziški, vokiški, itališki, australiški patiekalai, baigiant vidaus įrangą, viskas persmelkta "tarptautiniu europietišku jausmu". Salė papuošta įvairių šalių vėliavomis. Specialus valgiaraštis paruoštas sekma-

(nukelta į 8 psl.)

Norristown, PA, remia Balf'o siuntas. Jie yra paaukoję apie 500 siuntinių Lietuvos vaikams invalidams - Vilties Centrai, aukojo kompiuterius mokykloms ir nuolat prisideda su finansine parama. Ponas Rimas Jakas yra padaręs daug Philadelphia Balf'o skyriaus nuotraukų, už kurias neprašo atlyginimo.

Ponia V. ir J. Lendričiai iš Chicago dirbdami per Mercy Lift dažnai paremia mūsų siuntas.

Visi šie minėti asmenys dirba iš visos širdies ir su pasižventimu dėl Lietuvos aklųjų, invalidų, našlaičių ir vaikučių. Su ju visų parama ir pagalba Philadelphia Balf'o skyrius pasiuntė į Lietuvą 20 talpintuvų su įvairiomis dovanomis.

Marija Majauskienė
Philadelphia Balf'o
skyriaus sekretorė

Koplytstulpis Rumšiūkių buities muziejuje.

V. Kapočiaus nuotr.

A. + A. ROŽĖS-GERMOS KONDROTIENĖS ATMINIMUI

Jau užvertai paskutinį savo gyvenimo puslapį, jau išėjai taip nenorėdama išeiti... Sakai: dar taip norėtusi gyventi, dar tiek daug liko nepadaryta.

Kažin, ar galima buvo padaryti daugiau.

Sunkiais Tėvynei Lietuvai pokario metais šelpai kaip įmanydama savo artimuosius Lietuvoje, nors pačiai taip nelengva buvo kurtis svetimame krašte, anksti netekus mylimo vyro.

Būdama optimistinės dvasios, palaikė mus ne tik materialiai, bet ir moraliai. Visiems stengėsi įkvėpti laisvos Tėvynės viltį. Ir ta viltis išsiplidė.

Tu išėjai. Užgeso žvakių liepsna prie Tavo karsto, bet niekada neužges Tavo prisiminimas ir meilė mūsų širdyse. Visada liksi mums geroji mūsų Rožytė.

Dėkojam Tau, kad gyveni.

Sesers Anės, brolio Vlado šeimų, bei visų giliai liūdinčių artimųjų Lietuvoje ir savo vaikų vardu

dukterėčia Audronė Žilinskienė

1.15.97

Gyvenimo patirtis.

Antano Sutkaus nuotr.

DARBININKAS

E-mail: 103517,1071@compuserve.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Vasario 16 d. minėjimas

New Yorke, rengiamas Didžiojo New Yorko Jungtinio komiteto, kuriam šiemet pirmininkauja Tautos Fondo valdybos pirmininkas Jonas Vilgaly, įvyks š. m. vasario 16 d. šia tvarka:

11 val. - iškilmingos mišios Apreiškimo par. bažnyčioje, 259 No. 5th St., Brooklyn, NY.

Tolimesnė programa vyks Kultūros Židinyje - 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY.

12:30 val. - pietūs mažojoje Kultūros Židinio salėje. Veiks Kultūros Židinio kavinė. Pietus ir kavą bus galima gauti ir po programos.

3 val. popiet - akademija ir koncertas didžiojoje Kultūros Židinio salėje. Pagrindinis kalbėtojas - tarptautinės prekybos konsultantas Jonas Pabedinskas. Tema - *Tautos Nepriklausomybės globalinėje aplinkoje*.

Koncerte pirmą kartą New Yorko visuomenei pasirodys jaunas pianistas Gabriėlius Alekna, kuris šiuo metu studijuoja Julliard muzikos mokykloje New Yorke. Jungtinis Apreiškimo ir Atsimainymo parapijų choras, vadovaujamas Astos ir Virginijaus Barkauskų, sugiedos JAV ir Lietuvos himnus ir padainuos keletą patriotinių dainų.

Daugiau informacijų žr. skelbimą šiame puslapyje.

A. A. Algirdo Šimukonio atminimui pranciškonų labdaros valgyklai Kretingoje aukojo A. ir B. Maciukos, Storrs, CT, - 25 dol.

Eduardas Meilus, ilgus metus buvęs lietuviškos radijo valandėlės vedėjas Worcester, MA, kalbės **Vasario 16-sios minėjime** Brockton, MA, vasario 16 d., sekmadienį, 3 val. popiet Šv. Kazimiero parapijos salėje. Maloniai prašome dalyvauti.

Vasario 16-sios d. minėjimas

Great Neck, NY, rengiamas Lietuvių Bendruomenės Great Neck apylinkės, įvyks š. m. vasario 8 d., šeštadienį, 5:30 val. vk. St. Aloysius bažnyčios klubo namuose, 2 Bruer Ave., Great Neck, NY. Invokaciją pasakys kun. J. Pakalniškis. Pagrindinis kalbėtojas Kęstutis Miklas. Visi kviečiami minėjime dalyvauti.

Pianistas Rokas Zubovas vasario 9 d., sekmadienį, 2:30 val. popiet, Donnell bibliotekoje, West 53rd St., tarp 5-tos ir 6-tos Ave., priešais Museum of Modern Art, atliks lietuvių kompozitorių: Čiurlionio, Bartulio ir Kutavičiaus kūrinius. Koncertą rengia LB Manhattano apylinkė drauge su Piano Teachers Congress of New York. Įėjimas nemokamas.

Eleonora Jasevičius - Marcis, gimusi Brooklyn, NY, paskutiniu laiku gyvenusi South Amboy, NJ, mirė sausio 21 d. St. Peter's Hospital, NJ, sulaukusi 70 metų amžiaus. Buvo pašarvota Shalins laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimas įvyko sausio 23 d., o sausio 24 d., po mišių Apreiškimo par. bažnyčioje, palaidota Most Holy Trinity kapinėse, Brooklyn, NY. Nuliūdime liko vyras Jonas, du pusbroliai ir viena pusseserė.

A. A. Rožės Kondratienės atminimui, Lietuvos našlaičiams per Lietuvių Katalikų Religinę Šalpą aukojo: po 25 dol.: A. ir Z. Dičpinigaičiai; V. ir A. Jankauskai; V. ir S. Karmazinai; A. Sakalas - 20 dol. LKRŠ dėkoja aukotojams ir reiškia užuojautą sūnui ir visiems artimiesiems.

Skaitykite Darbininką ir pasiūlykite jį savo draugams!

JONAS PABEDINSKAS tars pagrindinį žodį Vasario 16-sios minėjime Kultūros Židinyje, Brooklyn, NY

Jonas Pabedinskas - tarptautinės prekybos konsultantas. Gimė 1929 m. Plungėje. Ekonomiką pradėjo studijuoti Tübingeno universitete, Vokietijoje, ir užbaigė Madrido universitete, Ispanijoje. Ėjo įvairias pareigas JAV imonių eksporto skyriuose. J. D. Marshall International eksporto bendrovėje ėjo prezidento pavaduotėjo pareigas (Vicepresident, Marketing). Jo žinioje buvo 8 prekybos skyriai: variklių, buitinių vartojimo gaminių, pramonės šaldymo įrengimų, pramonės lengvųjų mašinų, baldų ir kilimų, maisto produktų ir maisto tiekimo mašinų. Igijo ilgametę eksporto transportacijos, finansavimo, pardavimo, tarptautinių apmokymo ir jiems vadovavimo patirtį. Be eksporto veiklos, šešerius metus specializavosi koncesinių verslų srityje (franchising). Dirbo Nationwide Industries koncesinių verslų paruošime, jų tolimesnės veiklos finansavime, planavime bei konsultavime.

Kaip konsultantas dirba su eile mažų ir vidutinių dydžio Amerikos fabriku, patardamas arba konkrečiai padėdamas jiems įsteigti ir plėsti gaminių pardavimo užsienio rinkose. Kartais dirba su importuotojais, siekiančiais rasti gerų šaltinių už-

Jonas Pabedinskas.

Vytauto Maželio nuotr.

sienio gaminiams, patardamas, kaip veikti JAV-se. Darbo reikais daug keliauja, ypač į arabų ir Afrikos kraštus. Paskutiniu metu išplėtė veiklą Pietų Amerikoje. Turi daug veiklių kontaktų įvairiose kraštuose. Gerai moka anglų, lietuvių, ispanų, vokiečių ir prancūzų kalbas.

Yra rašęs lietuvių išėivijos spaudoje: *Drauge, Ateityje, I Laive*,

Aiduose. Nuo 1989 m. jo straipsniai pasirodė Lietuvos spaudoje: *Atgimime, Švyturys, Lietuvos ryte, Dienovidys, Lietuvos aide, Valsčių laikraštys, Naujojoje Romuvoje* ir kituose leidiniuose. Yra (ar yra buvęs) įvairių lietuvių ir amerikiečių organizacijų narys. Gyvena Chicagoje.

V. P.

Trijų Karalių popietė Apreiškimo parapijoje

Š. m. sausio 5 d. Apreiškimo parapijoje Trijų Karalių šventės proga buvo surošti pietūs - pabėndravimas.

Po iškilmingų mišių, kurias koncelebravo kun. Edmundas Mažeika iš Lietuvos, klebonas kun. Vytautas Palubinskas ir kleb. emeritus kun. Jonas Pakalniškis, visi, užsisakę vietas į pietus, sugužėjo į salę ir nustebo: salė buvo gražiai išpuošta blizgančiomis girliandomis ir žvaigždėmis, stalai apdengti spalvotomis staltiesėmis, ant kiekvieno stalo - gražios kalėdinės gėlės.

Svečiams susėdus, kun. klebonas pradėjo vaišės malda. Tuoj visi lauzė ir dalinosi plotkeleimis, nes, Kūčių nepavykus suorganizuoti, tradicija perkelta į šią šventę, kur vieni kitiems linkėjo laimingų metų.

Ant stalų laukė šalti užkandžiai, o po jų sekė karšti valgiai, kuriuos reikėjo patiems pasiimti. Maistas buvo ir labai įvairus, skanus ir gausus. Galima buvo jo

kartoti iki soties.

Vaišių metu buvo pagerbti Vytautai, nes sausio 5 - Vytautinės. Pagerbti: kun. Vyt. Palubinskas, Vyt. Vaičiulis ir Vyt. Jurgėla. Jiems sugiedota "Ilgiausių metų".

Buvo pasveikintas seniausias amžiumi dalyvis - kun. Stasys Raila, kuriam neužilgo sukaks 90 metų; pasveikintas ir Jonas Klivečka. Jiems sugiedota "Ilgiausių metų", akordeonu pritariant Romui Drazdauskui. Kun. Raila dėkodamas savo gyvu ir ugningu žodžiu visus išjudino. J. Klivečka padėkodamas pareiškė, kad jam tas sveikinimas dar per anksti.

Visą programėlę vedė Romas Drazdauskas, palinksmindamas humoru ir akordeono muzika.

Šias gražias vaišes surošė nuoširdūs parapijos rėmėjai Irena ir Juozas Rudžiai su pagalbininkais. Jie visi ir salę išpuošė. Jiems priklauso nuoširdi visų dalyvių padėka.

Vaišių pabaigoje vyko turtin-galoterija. Vertingiausia dovana - Marytės Šalinskienės-Shalins padovanota 100 dol. laimėjo Petras Sandanavičius.

Besivašinant kava ir namie keptais skanumynais, vyko bendras dainavimas, akordeonu pritariant Romui Drazdauskui. Žmonių buvo apie 70, tarp jų nemažai naujųjų ateivių iš Lietuvos. Viena iš jų, Danutė, neseniai atvykusi iš Vilniaus, pasveikino, pasidžiaugė čia radusi tokią lietuvišką ir nuoširdžią nuotaiką. Žadėjo pati įsijungti į parapijos gyvenimą.

Visi dalyviai buvo dėkingi parapijos tarybai, kunigams ir visiems, prisidėjusiems prie šios popietės suorganizavimo.

Buvo apgailestauta, kad šis pobūvis sutapo su Kultūros Židinio kavinė. Rengėjai pažadėjo ateityje susitarti su kitomis organizacijomis, kad renginiai nesutaptų.

Ona Barauskienė

Ona Jankevičiūtė, New York City, kasmet atskuba "Darbininką" paremti su didele auka. Ir šiemet apmokėjo savo prenumeratą su 200 dol. čekiu. Nuolatinėi dosniai mūsų rėmėjai nuoširdžiai dėkojame.

Malvina ir Jonas Klivečkos, Woodhaven, NY, nuolat remia "Darbininką" aukomis. Ir šiemet apmokėjo prenumeratą su 130 dol. čekiu. Nuolatiniais mūsų spaudos rėmėjams nuoširdžiai dėkojame.

Mary Aleksandravičius, Bloomfield, CT, kasmet rėmė laikraštį didele auka, o šiemet apmokėjo prenumeratą su 130 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą "Darbininkui".

Antanas Antanaitis, Kings Park, NY, yra mūsų ilgametis nuolatinis rėmėjas. Ir šiemet apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už didelę paramą "Darbininkui" ir linkime dosniai aukotojui geros sveikatos.

Charles Grubinskas, Boston, MA, kaip pernai, taip ir šiemet

apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę paramą "Darbininkui".

Genė Vasilkovs, Dayton, OH, kasmet paremia "Darbininką" didesne auka, o šiemet savo prenumeratą apmokėjo su 100 dol. čekiu. Nuolatinėi rėmėjai nuoširdžiai dėkojame už dosnią auką.

Bronius Andrasiunas, DVM, Orland Park, IL, šiemet prenumeratą apmokėjo, atsiųsdamas 100 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame už paramą ir "Darbininko" stiprinimą.

Anthony Kajris, Woodhaven, NY, kasmet apmoka prenumeratą su 80 dol. čekiu. Taip padarė ir šiemet. Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę paramą "Darbininkui".

Algis Kaupas, Branford, CT, šiemet atskubėjo "Darbininkui" į pagalbą, apmokėdamas prenumeratą su 80 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už auką ir mūsų darbų įvertinimą.

Izidore Pazereckas, Woodhaven, NY, šiemet vėl, kaip kasmet, parėmė "Darbininką", apmokėdamas prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę paramą mūsų spau-

TIK DARBININKE

Jūs galite rasti naujausių žinių iš Lietuvos ir viso pasaulio.

TAUTOS FONDAS PRAŠO PRANEŠTI:

Tautos Fondas 1996 m. gruodžio mėn. pradžioje išsiuntinėjo vėjus laiškus T. F. aukotojams. Šio vėjus tikslas - patikrinti aukotojų pavardes ir vardus bei surinkti kaip galima daugiau fotografijų ir medžiagos Tautos Fondo leidžiamai knygai - istorijai. Vėjus laišku pasiekė adresatus net mėnesį pavėlavę - dėl Kalėdų metu labai apkrauto pašto. Todėl **Tautos Fondo vėjus pratešiamas** iki š. m. kovo 1 dienos.

Atidarytas tarptautinis restoranas Vilniuje

(atkelta iš 7 psl.)

dienio priešpiečiams, kurie labai mėgstami Amerikoje ir Australijoje. Visi patiekalai paruošti iš lietuviškų produktų.

"Ambasados" virtuvės pasididžiavimas - mėsos kepsnys su konjaku ir pipirų padažu. Šis patiekalas kainuoja 6 dol. Vidaus interjerą sukūrė patys šeimininkai.

SKELBIMAI

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 37-7-1401. (sk.)

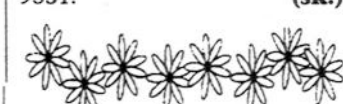
Paieškoma Virginija Reinytė, Vilniuje buvusi mokytoja, dabar gyvenanti JAV-se. Jos ieško Deborah Rogers, gyv. Bartley, NE. Yra pametusi jos adresą. Prašo jai paskambinti telefonu: vakarais 308-692-3245 (galima skambinti collect) arba dienomis: 308-345-8288. FAX: 308-345-8283. (sk.)

Moteris iš Lietuvos **ieško pirkti nebrangių vartotų baldų**. Reikia komodos, knygų lentynos, rašomojo stalo, virtuvės staliuko su pora kėdžių, kilimo ir kt. Skambinti darbo valandomis į *Darbininko* administraciją - (718) 827-1351. (sk.)

Daromi vertimai iš rusų į lietuvių kalbą. Verčiami laišku, dokumentai ir kt. Tel. (508) 487-3207. FAX (508) 487-6651. (sk.)

Ieškau kambario New Yorke - Manhattane. Esu 31 m. gydytojas iš Lietuvos. Turėsiu lankyti kursų Manhattane nuo kovo mėn. pradžios iki rugpjūčio mėn. pabaigos. Nerūkau, negeriu ir turėsiu daug studijuoti. Lėšos ribotos. Jeigu turite kambarį arba galite kitaip padėti, prašome skambinti Robertui Urbanavičiui (203) 469-8365. (sk.)

Išnuomojamas kambarys vienam ar dviems asmenims. Arti gero susisiekimo, netoli paroduotuvų. Skambinti (718) 235-9531. (sk.)

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išėivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro paštu prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV igalio-tiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

A. V. Valavičiai, Chicago, IL - 50 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų aika Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovas siuntinius vėl priims Brooklyn, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, vasario 15 d., šeštadienį, nuo 1:30 val. iki 4 val. popiet.

Brooklyne mūsų atstovas yra Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Jis paims siuntinius iš namų.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **vasario 1 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133.

ATLANTOS atstovas New Yorke yra **Ramūnas**, skambinkite minėtu telefonu ir susitarkite. Jis mielai paims jūsų siuntinius iš namų.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO 79 metų sukakties

MINĖJIMAS

įvyks **sekmadienį, š. m. vasario 16 d.:**

11:00 val. - Iškilmingos koncelebruotos mišios Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyn.

Giedos Apreiškimo parapijos choras, vadov. Astos Barkauskienės

Pamokslą sako vysk. Paulius Baltakis, OFM.

Tolimesnė programa vyks Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY.

12:30 val. - pietūs mažojoje Kultūros Židinio salėje. Veiks Kultūros Židinio kavinė. Pietus ir kavą bus galima gauti ir po programos.

3:00 val. - akademinė programa didžiojoje Kultūros Židinio salėje.

Atidaromasis žodis - Jonas Vilgaly, Tautos Fondo valdybos pirmininkas.

Invokacija - Vysk. Paulius Baltakis, OFM.

Pagrindinis kalbėtojas - Jonas Pabedinskas, tarptautinės prekybos konsultantas iš Chicago.

Meninė dalis:

pianistas Gabriėlius Alekna, Julliard muzikos mokyklos studentas, pirmą kartą pasirodys New Yorke.

Jungtinis Apreiškimo ir Atsimainymo parapijų choras sugiedos JAV ir Lietuvos himnus. Padainuos keletą patriotinių dainų.

Programą ves Jurgita Vaiškevičienė.

Minėjimą rengia ir visus atsilankyti kviečia

TAUTOS FONDAS

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS NY SKYRIUS

JAV LB NEW YORKO APYGARDOS VALDYBA